

KOSTANJEVIŠKE NOVICE

Glasilo občine Kostanjevica na Krki • Brezplačni izvod • Junij 2008 • Številka 36

POGOVOR Z IGNACEM BAKŠETOM str.5

POSEBNI DOSEŽKI NAŠIH OBČANOV str.7

INTERVJU: ŽUPNIK TONE PRIJATELJ str.8

ŠOLA NI ŠALA str.12

IZ NAŠE KNJIŽNICE str.16

RAZSTAVE: ČERVEK, BORČIČ, KAVČIČ, MAROH, MARINČ, RIHTARŠIČ str.18, 19

ZA DVA GROŠA FANTAZIJE str.20

OREL BELOREPEC str.24

DIRKA OKOLI SLOVENIJE str.28

Foto: Matej Jordan

Foto: Matej Jordan

*Pri urejanju te številke **Kostanjeviških novic**, se vam ob izzidu predstavlja nova ekipa, kar je v prejšnjem uvodniku najavila že Tanja Jakše Gazvoda. Dediščina, ki smo jo prejeli od uredniškega odbora – tega je nekaj let neumorno vodil Jani Zakšek – je ogromna, zato gre na tem mestu Janiju in njegovim sodelavcem javna zahvala. Zaradi teh trdnih in kakovostnih temeljev seveda pri konceptu ne bomo delali nobene revolucije, temveč bomo poskušali slediti tistemu, kar je že bilo storjeno. Pa vendar bomo kakšno stvar bržkone videli drugače in h kakšni drugi stvari pristopili na drugačen način. Končni cilj pa ostaja enak. Narediti časopis, ki bi ga občani vzeli za svojega, narediti časopis, ki si ga Kostanjevica s svojo bogato tradicijo tudi zasluži. Takega, ki bo temeljito informiral in če bo potrebno, na kakšno stvar tudi odločno pokazal s prstom.*

Naš trdni namen je utrditi kontinuiteto izhajanja **Kostanjeviških novic** sredi vsakega drugega meseca, zato čakanja na zamudniške tekste preprosto ne more biti. Vse, kar ne prispe do zaključka redakcije, bo objavljeno v naslednji številki, seveda, če bo do takrat še aktualno.

Vse tiste, ki jim bo naše delo všeč, še bolj pa tiste, ki bodo do njega kritični, vabimo, da se nam pri snovanju časopisa pridružijo s svojimi pogledi, razmišljanji in seveda predvsem besedili in fotografijami. Veseli bomo vsake kritike, ki bo konstruktivna, četudi bo nastala ob jutranjih urah nekje za šankom, če bo le imela dovolj moči dvigniti se nad vsakdanjim kvantitativom. Tega je v najmanjši možni meri vedno preveč. Povzoroča delitve in tabore, kar je za majhne občine, kot je Kostanjevica, lahko pogubno.

Kostanjevica ima pestro zgodovino in tradicijo. To je velik kapital, ki je obveza, vendar kot tak, sam na sebi, ni dovolj. Potrebno ga je ohranjati in ga predvsem dograjevati z novimi vsebinami. Biti v koraku s časom, še bolje, korak pred njim. Potencial je torej tu, in potrebno se bo potruditi, da bodo neki prihodnji rodovi s ponosom kazali na njih v enaki meri, kot kažemo mi na to, kar nam je zapuščeno. Upam, da bodo **Kostanjeviške novice** v naslednjih letih čim pogosteje kronist takšnih dogodkov.

• Goran Milovanović

POROČILO O DELU OBČINSKEGA SVETA V LETU 2008

Občinski svet Občine Kostanjevica na Krki se je v letu 2008 sestal na štirih rednih sejah in sprejel naslednje sklepe.

15. redna seja:

- imenovanje nadomestnega člana v Nadzorni odbor, Statutarno – pravno komisijo in v Komisijo za občinska priznanja, proslave in sodelovanja z občinami,
- obravnava Osnutka odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki,
- obravnava Osnutka odloka o Proračunu Občine Kostanjevica na Krki za leto 2008,
- sprejem sklepa o imenovanju Komisije za pripravo predloga za sporazumno delitev premoženja med občinama Kostanjevica na Krki in Krško,
- sprejem sklepa o določitvi cen za pokopališke storitve v Občini Kostanjevica na Krki za leto 2008.

16. redna seja:

- sprejem Predloga Odloka o proračunu Občine Kostanjevica na Krki,
- sprejem Odloka o občinskem prazniku in spominskem dnevu po skrajšanem postopku,
- sprejem Sklepa o izdaji soglasja o dodelitvi dela plače za delovno uspešnost ravnateljice Osnovne šole Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki,
- sprejem Sklepa o pravilih organiziranja in plačevanja stroškov predšolske vzgoje v Občini Kostanjevica na Krki,
- sprejem Pravilnika o vrednotenju kulturnih programov in projektov v Občini Kostanjevica na Krki,
- sprejem Pravilnika o vrednotenju športnih programov v Občini Kostanjevica na Krki,
- sprejem Letnega programa športa v Občini Kostanjevica na Krki,
- obravnava in sprejem Odloka o ustanovitvi Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v Občini Kostanjevica na Krki po hitrem postopku,
- obravnava in sprejem Odloka o socialno varstvenih pomočeh iz sredstev proračuna Občine Kostanjevica na Krki po hitrem postopku,
- obravnava Delovnega gradiva Odlok o ustanovitvi Sveta regije Posavje,
- obravnava Delovnega gradiva Odlok o ustanovitvi Regionalnega razvojnega sveta regije Posavje,
- seznanitev članov občinskega sveta s pomenom vključitve občine v javno-zasebno partnerstvo LEADER.

17. redna seja:

- predstavitev programa Seviq Brežice,
- sprejem Odloka o kategorizaciji občinskih javnih cest v Občini Kostanjevica na Krki,
- obravnava osnutka Odloka o urejanju in vzdrževanju pokopališč ter izvajanju pogrebnih storitev v Občini Kostanjevica

na Krki,

- obravnava osnutka Odloka o opravljanju lokalne gospodarske javne službe vzdrževanja javne razsvetljave, izobešanja zastav in okraševanje v naseljih v Občini Kostanjevica na Krki,
- obravnava delovnega gradiva Pravilnik o načinu oddajanja telovadnice Osnovne šole Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki v uporabo za nemene športa,
- sprejem Predloga ugotovitvenega sklepa o veljavnosti prostorskih aktov v Občini Kostanjevica na Krki,
- seznanitev občinskega sveta s sklepom župana o pripravi Občinskega prostorskega načrta
- (OPN) Občine Kostanjevica na Krki,
- potrditev Dokumenta identifikacije investicijskega projekta (DIIP) in Investicijskega programa (IP) za projekt Rekonstrukcije lokalne ceste Črneča vas–Vrtča–Vrbje,
- predlog sklepa o soglasju na Program prodaje občinskega stvarnega premoženja občine Krško v letu 2008, na Program prodaje kapitalskih naložb in finančnega premoženja občine Krško v letu 2008 in na Program prodaje občinskega stvarnega premoženja občine Kostanjevica na Krki v letu 2008,
- sprejem Sklepa o sprejemu Programa dela Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v Občini Kostanjevica na Krki za leto 2008,
- sprejem Sklepa o ceni socialnovarstvene storitve Pomoč družini na domu v Občini Kostanjevica na Krki za leto 2008,
- neodplačana odsvojitve stvarnega premoženja Občine – predlog sklepa.

18. redna seja:

- imenovanje Komisije za pripravo Občinskega prostorskega načrta in Uredniškega odbora **Kostanjeviških novic**,
- obravnava in sprejem Odloka o spremembi Odloka o grbu, zastavi in žigih Občine Kostanjevica na Krki po skrajšanem postopku,
- obravnava in sprejem Odloka o spremembi Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki,
- sprejem Odloka o opravljanju lokalne gospodarske javne službe, vzdrževanje javne razsvetljave, izobešanje zastav in okraševanje v naseljih v Občini Kostanjevica na Krki,
- obravnava in sprejem Odloka o občinskih priznanjih po skrajšanem postopku,
- sprejem Pravilnika o načinu oddajanja telovadnice Osnovne šole Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki v uporabo za namene športa ter Sklep o višini stroškov funkcionalnega obratovanja javnega športnega objekta v Občini Kostanjevica na Krki,
- Predlog sklepa o soglasju na Program prodaje občinskega stvarnega premoženja občine Krško v letu 2008, na Program prodaje kapitalskih naložb in finančnega premoženja občine Krško v letu 2008 in na Program prodaje občinskega stvarnega premoženja občine Kostanjevica na Krki v letu 2008,
- načrt nabav in gradenj Občine Kostanjevica na Krki za leto 2008,
- obravnava in potrditev Sklepa o izdaji soglasja za povečano

OBČINSKA UPRAVA

- delovno uspešnost zaposlenih za leto 2008 za javni zavod Galerija Božidar Jakac Kostanjevica na Krki,
- obravnava in sprejem Sklepa o izdaji soglasja o določitvi dela plače za delovno uspešnost direktorja Regionalne razvojne agencije Posavje,
 - sprejem sklepa za vključitev Občine Kostanjevica na Krki v Lokalno akcijsko skupino Posavje za evropska sredstva LEADER,
 - Investicijski program za kanalizacijski sistem v naselju Prekopa,
 - predstavitev vmesnega poročila o notranjem revidiranju poslovanja Občine Kostanjevica na Krki,
 - delitvena bilanca.

OBVESTILO O ZBIRANJU POBUD/VLOG ZA PRIPRAVO OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA OBČINE KOSTANJEVICA NA KRKI

S "Sklepom o pripravi Občinskega prostorskega načrta Občine Kostanjevica na Krki", ki je bil objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 42/08, z dne 30.04.2008, se je uradno začel postopek njegove izdelave.

Občina Kostanjevica na Krki je v fazi izdelave predhodnih analiz in strokovnih podlag za izdelavo OPN.

Pri izdelavi strokovnih podlag bodo upoštevane vse pobude in predlogi, ki so jih občani že posredovali na Občino Krško ter na Občino Kostanjevica na Krki, skladno z objavo "Sprememba namenske rabe zemljišč" v Posavskem obzorniku, z dne 31.05.2007. Le-teh ni potrebno ponovno pošiljati.

Pobude in predlogi v zvezi s prihodnjim urejanjem prostora, njegovim varovanjem ali z načrtovanjem novih posegov, ki so lahko v zasebnem ali/in javnem interesu, morajo biti podane v obliki vloge. Pobude je možno vložiti tudi v obliki obrazca, ki je objavljen na spletni strani občine: www.kostanjevica.si. K vlogi so lahko podane tudi podrobnejše utemeljitve ter grafični prikaz prostora, na katerega se pobuda nanaša.

Sprejemljivi predlogi bodo vključeni v osnutek prostorskih aktov, nato pa posredovani v javno razgrnitev. Pobude se lahko nanašajo na zazidljiva zemljišča za gradnjo stanovanjskih, gospodarskih ali drugih poslopij ali spremembo namenske rabe zemljišč.

Obveščamo vas, da se bodo pobude zbirale do 30.06.2008. Tistih, ki bodo prispele po tem datumu, ne bo več možno upoštevati.

Vloge lahko oddate osebno v prostorih Občine Kostanjevica na Krki ali pošljete po pošti na naslov:

Občina Kostanjevica na Krki,

Ljubljanska 7

8311 Kostanjevica na Krki

T: 07 / 498 7275

F: 07 / 498 6275

SPLETNA STRAN KOSTANJEVICE NA KRKI

V mesecu maju smo občani Kostanjevica na Krki dočakali objavo nove spletne strani. Trenutno je na spletnem naslovu www.kostanjevica.si dostopna začasna spletna stran, na kateri lahko najdete različne informacije. V prvi vrsti sem sodijo aktualni javni razpisi, kontaktni podatki Občine Kostanjevica na Krki, aktualne novice, in seveda zadnja številka revije Kostanjeviške novice. Namen spletne strani je bilo ustvariti virtualen prostor, ki bi predstavljal stičišče vseh informacij, ki se dotičejo našega kraja. Med mladimi nekako velja rek, da tisto česar ne najdemo na internetu, dejansko ne obstaja. Takšno razmišljanje, ki se postopoma širi tudi na starejše generacije, je zagotovo postavljalo novonastalo občino v depriviligiran položaj. Postavitev spletne strani je vsestranska pridobitev tako za krajanke kot tudi za potencialne domače in tuje obiskovalce. Končna verzija strani, katere datum še ni natančno določen, nam bo postregla z obilico novih rubrik. Končno nam ne bo potrebno več brskati po kupih starih časopisov, da bi ugotovili datume vsakoletnih prireditev, dogodkov, razstav, saj bo za to namesto nas skrbel napovednik dogodkov, grafično oblikovan v obliki koledarja. Poseben prostor bo namenjen predstavitvi občine, njenih glavnih organov, zavodov ter društev. Tuji in domači turisti se bodo pred prihodom lahko seznanili z odpiralnimi časi, možnostmi preživljanja prostega časa, prenočitvenimi kapacitetami in gostinsko ponudbo. Da bi novo združili s stari, bo z enim klikom v rubriki zgodovina mogoče prebrati opise tradicionalnih dogodkov in samo predstavitev mesta Kostanjevica na Krki.

• Alja Pincolič

MOJA DEŽELA - LEPA IN GOSTOLJUBNA

Turistična zveza Slovenije tudi v letu 2008 organizira tradicionalno tekmovanje v urejenosti slovenskih krajev, znano pod sloganom "Moja dežela - lepa in gostoljubna". V ta namen je župan Občine Kostanjevica na Krki oblikoval komisijo za ocenjevanje na področju turizma, urejanja in varstva okolja, ki bo v mesecu juniju ocenjevala ureditev mestnih in vaških jeder v občini. Prosimo vse občane, da v največji možni meri prispevajo k lepi, urejeni in gostoljubni deželi. Ne pozabite, še vedno velja - TURIZEM SMO LJUDJE.

GOSPODARSTVO

ZA LIPO PREVZEM BEG PRED VELIKO NEGOTOVOSTJO

Februarja letos je kostanjeviško podjetje Lipa kupila Kolpa d.d. iz Metlike. Če so doslej v Lipi izdelovali masivno pohištvo, pa bo v prihodnosti proizvodnja temeljila na kopalniškem pohištvo. O načrtih smo se pogovarjali z direktorjem Ignacem Bakštom, ki po novem vodi kostanjeviško podjetje. 46-letni diplomirani ekonomist sicer prihaja iz Šentjerneja.

Ignac Bakš, Foto: Tanja Jakše Gazvoda

Odkod odločitev Kolpe, da prevzame kostanjeviško podjetje Lipa?

Kolpa želi postati vodilni proizvajalec kopalniškega pohištva v Sloveniji in tudi širše, zato je iskala možnost za širitev lastnih proizvodnih zmogljivosti v vseh segmentih poslovanja, tako s prostorskimi kapacitetami, kadri, lokacijo in ustrezno infrastrukturo ter dobrim dostopom... kot z dobrimi možnostmi za nadaljevanje razvoja. Ob ustreznih pogojih je Kolpa to možnost našla v Lipi, pomembno dejstvo pri odločitvi pa je bilo sodelovanje in medsebojno poznavanje zaposlenih še iz časov skupnega podjetja Novoles.

Kaj prevzem pomeni za zaposlene in kaj za program Lipe?

Za zaposlene v Lipi je prevzem predvsem beg pred veliko negotovostjo, saj star program masive ni več pokrival stroškov poslovanja, in bi se zgodba lahko razpletla dokaj neugodno zanje, morda s prisilno poravnavo ali celo s stečajem. Stari program Lipe bo racionaliziran do te mere, da bo pokrival svoje stroške poslovanja; delo bo temeljilo na donosnih programih, zniževali bomo stroške dela s prezaposlovanjem delavcev na program kopalniškega pohištva, večji nadzor bo nad poslovanjem zaradi dela v poslovno informacijskem sistemu Kolpe, hkrati pa bo to pomenilo večjo urejenost v podjetju, in s tem doseganje primerljivih standardov poslovanja in ekonomičnosti poslovanja.

Kdaj se bo v Kostanjevici začela Kolpina proizvodnja?

Proizvodnja na programih Kolpe se je s preselitvijo obstoječih CNC strojev iz Metlike ter delnim dokupom novih, z zagonom v maju že začela. Trenutno za Kolpo izdelujemo kompletne stranice in pode za kopalniško pohištvo. Smo še v fazi zagona in učenja, zato moramo manjšo produktivnost pokrivati z delom ob sobotah in nedeljah ter uvajanjem nočne izmene, že kmalu pa pričakujemo stabiliziranje proizvodnje in s pomočjo tehnoloških rešitev tudi ukinitve predrage nočne izmene.

So možne tudi širitve proizvodnje in s tem posledično nove zaposlitve?

Širitev proizvodnje je naš naslednji korak, ki ga bomo izvedli takoj po umiritvi razmer v proizvodnji. Izdelane sestavne dele kopalniškega pohištva bomo začeli tudi sestavljati v komplete na montažnih in sestavljalnih linijah, kasneje pa bomo prevzeli kompletno pripravo kopalnic za kupce. Že v tem trenutku potrebujemo mlade strokovne kadre, predvsem za delo na računalniško podprtih CNC strojih in v tehnologiji, ter strokovnjaka za logistično podporo in načrtovanje.

Se še vedno nekateri delavci iz Kostanjevica vozijo v Metliko?

Trenutno se na delo v Metliko vozijo štirje delavci, ki pa se učijo na sestavljalnih linijah, ki bodo premaknjene iz Metlike v Kostanjevico. Cilj dela v Metliki je izključno osvojiti način dela na teh linijah in čim lažji prenos tehnologije dela v Kostanjevico. V kratkem bomo poslali še štiri delavce na isto delo, torej na izobraževanje.

Lahko v bližnji prihodnosti pričakujemo tudi kakšna vlaganja v proizvodnjo v Kostanjevici, na primer v sam izgled tovarne?

Že v teh nekaj mesecih smo znotraj podjetja naredili kar nekaj sprememb, ki pa naključnim opazovalcem mogoče niso tako zelo opazne, so pa precejšen strošek za podjetje; uredili smo proizvodne hale za decimiranje, čistili, belili in sanirali zidove in strope v proizvodnji ploskovnega programa za Kolpo, izdelali temelje za stroje ter uredili odsesovanje prahu, naredili novo tehnološko razporeditev v proizvodnji masive. V kratkem bomo uredili tudi fasado proizvodnih prostorov in jo barvno uskladili z novim delom tovarne, hkrati pa uredili prostore za skladišča reprodukcijskega materiala in končnih izdelkov.

Kakšna je vaša vizija kostanjeviškega podjetja v prihodnosti?

Vizija podjetja je postati vrhunski tehnološko opremljeni dobavitelj kopalniške opreme, ki bo s pomočjo Kolpe postal vodilni v regiji in bo kot tak na dolgi rok zagotavljal varno in dobro zaposlitev ljudem iz občine Kostanjevica in širše.

Pred prihodom v Kostanjevico ste eno leto vodili šentjernejsko javno podjetje EDŠ, Ekološko družbo Šentjerneja. Kaj je botrovalo vaši odločitvi, da greste iz EDŠ in se zaposlite v Kolpi?

Odločitev, da zapustim EDŠ, ni bila lahka. Konec lanskega leta se mi je namreč ponudila priložnost za novo delovno mesto. To je zame nov izziv, da se dokažem, ne držijo pa namigi, da bi me k odločitvi vodila kakšna nesoglasja s šentjernejsko občinsko upravo. Nikoli se nisem politično opredeljeval, pa tudi v občinski upravi nikoli niso diktirali politike vodenja družbe, prav nasprotno. Z njihove strani bi pričakoval večjo angažiranost, vendar zaradi preobilice dela niso imeli časa, da bi se ukvarjali s projekti EDŠ-ja. V enem letu sem popolnoma izpolnil načrte, sedaj pa so pred mano že novi izzivi.

• Tanja Jakše Gazvoda

GOSPODARSTVO

PRIMERENOST UPORABE PITNE VODE V OBČINI KOSTANJEVICA NA KRKI

Družba Kostak komunalno stavbno podjetje d.d. opravlja dejavnosti lokalnih gospodarskih javnih služb v občini Krško in občini Kostanjevica na Krki na podlagi Pogodbe o prenosu infrastrukturnih objektov in naprav v uporabo.

Sistem za oskrbo s pitno vodo Kostanjevica je tretji največji sistem za oskrbo s pitno vodo, ki ga upravlja družba Kostak d.d. S pitno vodo oskrbuje nekaj manj kot 2.500 uporabnikov iz naselij Avguštine, Črešnjevca pri Ostrcu, Črneča vas, Dobe, Dobrava pri Kostanjevici, Dolnja Prekopa, Dolšče, Globočice pri Kostanjevici, Gornja Prekopa, Grič, Ivanjšje, Jablanca, Karlče, Kočarija, Koprivnik, Kostanjevica na Krki, Male Vodenice, Malence, Orehovec, Ostrc, Podstrm, Ržišče, Sajeve, Slinovce, Velike Vodenice, Zaboršt. Povprečna poraba pitne vode v letu 2007 je bila 427 m³/dan, oziroma skupaj 155.782 m³ v celem preteklem letu.

Od 2.513 prebivalcev občine Kostanjevica na Krki jih je v javni sistem oskrbe s pitno vodo vključenih več kot 99%, 19 prebivalcev iz zaselkov Vrbje in Vrtača pa se oskrbuje iz zasebnih vodovodov.

KAKOVOST VODE

Kot upravljalec javnega sistema za oskrbo s pitno vodo v občini Kostanjevica na Krki, je družba Kostak dolžna zagotavljati zdravstveno ustreznost pitne vode in nemoteno ter varno oskrbo s pitno vodo v zadostnih količinah, v skladu s Pravilnikom o pitni vodi (Ur.l. RS, št. 19/04, 35/05, 26/06 in 92/06).

Sistem se oskrbuje s pitno vodo pretežno iz zajetij v Orehovcu – vrtini OR-3 in OR-4. Voda se zaradi občasne mikrobiološke oporečnosti pred distribucijo v sistem preventivno klorira s plinskim klorom. Klorinator je lociran v črpališču Orehovec – Travnik, objekt ob vrtini OR-3. Surova voda iz kraškega izvira Jama je mikrobiološko neustrezna, zato jo je potrebno klorirati, ob večjih deževjih pa se pojavlja tudi motnost in jo zato v sistem dodajamo samo po potrebi, za stalno uporabo bi bila potrebna priprava - ultrafiltracija.

Del sistema se oskrbuje tudi s kupljeno vodo s strani Komunala Novo mesto (Javorovica), naselje Sajeve iz sistema Krško (vodnjak Drnovo), naselje Slinovce pa iz sistema za oskrbo s pitno vodo Podbočje (vrtina Podbočje P-6).

Podzemna voda vrtin OR-3 in OR-4 je zajeta iz vodnega telesa, ki je po hidrogeološkem poročilu Inštituta za hidrogeologijo in okolje, Geoaqua, srednje ogrožena. Podzemna voda vodnega telesa, iz katerega se zajema pitna voda v Jami, je zaradi svoje zgradbe in načina pretakanja vode zelo ogrožena. Edina učinkovita zaščita pred poslabšanjem kvalitete vode na obeh vodnih virih je striktno upoštevanje vodovarstvenega režima po posameznih vodovarstvenih območjih. Za ureditev in preprečitev vpliva na vodo je potrebno nadzirati in urediti tako točkovne (neurejena kanalizacija) kot tudi razpršene

(kmetijstvo) vire onesnaženja.

Nadzor zdravstvene ustreznosti pitne vode izvajamo skladno s Pravilnikom o pitni vodi in ostalimi predpisi, ki urejajo zdravstveno ustreznost živil. Vzpostavljen je na osnovah HACCP sistema in je vključen v sistem vodenja. HACCP sistem je preventivni sistem, ki zagotavlja varnost pitne vode od samega zajetja pa vse do pipe porabnikov. Za ugotavljanje lastnosti, kakovosti, zdravstvene ustreznosti pitne vode in skladnosti s Pravilnikom o pitni vodi, se izvajajo mikrobiološke in fizikalno-kemijske analize odvzetih vzorcev pitne vode. Zunanji izvajalec nadzora je Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto.

KVALITETA PITNE VODE V LETU 2007

V letu 2007 je bilo odvzetih 20 vzorcev za mikrobiološke preiskave pitne vode, od tega je bil 1 vzorec zdravstveno neustrezen, kar predstavlja 5% od vseh odvzetih vzorcev. Za kemijske preiskave sta bila odvzeta 2 vzorca, oba sta bila zdravstveno ustrezna in skladna s Pravilnikom o pitni vodi. Glede na rezultate analiz lahko sklepamo, da je na sistemu Kostanjevica voda po pripravi kakovostna, zavedamo pa se problematike vodnega vira Jama. Že v letu 2007 smo pričeli razmišljati o pripravi pitne vode iz kraškega zajetja, in sicer s postavitvijo ultrafiltrirne naprave v VH Bajin Vrh.

Ultrafiltracija je fizikalni postopek, pri katerem se za pravo pitne vode ne uporablja nikakršnih kemičnih sredstev. Kemikalije se uporablja samo za izpiranje membran in konzervacijo, v primeru daljše izključitve iz obratovanja ter pri obdelavi odpadne tehnološke vode in blata.

Z ultrafiltracijo bi se iz vode odstranilo suspendirane snovi in vse delce, ki so večji od 0,01 mikrona. Na ta način se bi izločilo kalnost in organske makromolekule, ki so lahko osnova za nastanek stranskih produktov dezinfekcije. Odstranili bi se tudi vsi mikroorganizmi, vključno z bakterijami, virusi ter vsemi vrstami cist in parazitov idr. V vodi bi tako ostale le še raztopljene mineralne in druge snovi ter organske mikromolekule.

Ultrafiltracija zagotavlja kakovostno prečiščeno vodo in primarno dezinfekcijo. Voda po postopku ultrafiltracije ustreza vsem zahtevam, ki jih določajo predpisi za pitno vodo.

Na vseh območjih občine je potrebno z vodovarstvenimi območji zaščititi vire, zagotoviti nove oziroma dodatne vire pitne vode ali pričeti s pripravo vode, na kritičnih odsekih obnoviti vodovodno omrežje, itd. Vodne vire se zaščititi z državno uredbo o vodovarstvenih območjih, ki pa za vodne vire na področju občine Kostanjevica na Krki še ni bila sprejeta.

Občino Kostanjevica na Krki redno oskrbujemo s pitno vodo, dobava je motena le v času izvajanja rednih vzdrževalnih del in med odpravljanjem okvar na glavnih vodih. Veliko aktivnosti posvečamo spremljanju in zmanjševanju vodnih izgub in spremljanju stanja na vodovodnem omrežju ter vseh infrastrukturnih objektih.

Naša prioriteta naloga je oskrba občanov Kostanjevice na Krki z zdravstveno ustreznim pitno vodo, skladno s Pravilnikom o pitni vodi, zato veliko aktivnosti posvečamo spremljanju in zmanjševanju vodnih izgub. Rezultati analiz kažejo, da je voda skladna s Pravilnikom o pitni vodi in je tako varna za pitje.

POSEBNI DOSEŽKI NAŠIH OBČANOV

Foto: Jurij Baznik

NAGRADA JASNI STREL

Jasna Strel je skupaj s sodelavci 30. maja na Otočcu prejela nagrado za izboljšavo z najvišjo gospodarsko koristjo v letu 2007 v tovarni zdravil KRKA d.d. Nagrado je podelil predsednik uprave in generalni direktor g. Jože Colarič.

Omenjena izboljšava je zajemala prenos in optimizacijo proizvodnje postopka sinteze simvastatina, ki ga je Krka začela proizvajati v novem obratu Sinteza 4 v septembru 2006.

Simvastatin je aktivna učinkovina, ki se uporablja za zniževanje holesterola v krvi, in ga mnogi od Vas dobro poznate v obliki tablet kot Vasilip.

PRIZNANJE NATAŠI PILETIČ

Nataša Piletič, Foto: Škrabel Romana

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Novo mesto je podelilo svoje najvišje priznanje – SREBRNI ZNAK DRUŠTVA ZA LETO 2007 naši občanki Nataši Piletič. Opazili so uspešnost njenega dela, požrtvovalnost in human odnos do ljudi.

Svojo odločitev so obrazložili:

Nataša Piletič se je po končani srednji zdravstveni šoli zaposlila na kirurškem oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto. Svoje delo je opravljala vestno, natančno in predano. V želji po pridobitvi novih znanj, se je vpisala na Visoko šolo za zdravstvo in jo v roku uspešno zaključila. Po končanem študiju je poklicno kariero nadaljevala na oddelku za anestezijo. Njeno znanje, spretnost in odločnost so opazili tako sodelavci kot tudi vodstvo bolnišnice.

Ko se je v Splošni bolnišnici Novo mesto začela pripravljati organizacija centralne sterilizacije kot samostojnega oddelka, je bilo Nataši ponujeno mesto glavne medicinske sestre. Nataša je sprejela izziv in odgovorno delovno mesto sprejela. Da bi uspešno izpeljala vso logistiko vzpostavitve in organizacije novega oddelka, je morala pridobiti ogromno dodatnih znanj in prenesti veliko neupravičenih kritik. Danes, po letu in pol samostojnega delovanja centralne sterilizacije lahko rečemo, da oddelk uspešno in dobro deluje. Prav gotovo gre velika zasluga za to prav Nataši, ki se vseh nastalih problemov loteva strokovno, konstruktivno, odločno in dosledno. Sodelavci občudujejo njeno strokovnost in natančnost, ki jo upravičeno zahteva od vseh zaposlenih na

oddelku. S svojo visoko motiviranostjo in pozitivnim odnosom do dela je zgled celemu kolektivu.

Nataša Piletič se zaveda, da je za uspešno delo pomembno kontinuirano izobraževanje in se redno udeležuje strokovnih srečanj, ki jih organizira sekcija medicinskih sester v sterilizaciji ali pa društvo medicinskih sester babic in zdravstvenih tehnikov Novo mesto. Udeležuje se tudi mednarodnih strokovnih srečanj. Na seminarjih tudi aktivno sodeluje. Na strokovnem srečanju DMS-BZT Novo mesto je skupaj s sodelavkami iz anestezije pripravila predavanje o bolečini.

Je članica izvršilnega odbora sekcije v sterilizaciji. S predavanjem o predstavitvi centralne sterilizacije v Splošni bolnišnici Novo mesto je oddelk predstavila tako na seminarju medicinskih sester v sterilizaciji kot tudi na seminarju operacijskih medicinskih sester. Vedno je pripravljena organizirati strokovno ekskurzijo in ogled sterilizacije v novo-meški bolnišnici, saj je organizacija oddelka zanimiva tudi za ostale slovenske bolnišnice.

Nataša Piletič s svojim strokovnim delom prispeva k razvoju stroke zdravstvene nege, in si zasluži srebrni znak za leto 2007.

• Damjana Grubar

INTERVJU

Župnik Tone Prijatelj pred farno cerkvijo, Foto: Matej Jordan

SPREJEMATI DRUGE, TEGA SE MORAMO UČITI

1. avgusta bodo minila natanko tri leta, ko je župnik Tone Prijatelj prišel službovat v Kostanjevico, in na ta dan bo Kostanjevica dobila novega župnika. Zaradi ustanovitve novih škofij, se namreč gospod Prijatelj vrača v matično škofijo. Ob odhodu smo ga prosili za nekaj besed o preteklosti in prihodnosti. Ob prijetnem vzdušju je čas hitro minil, in nekaj je gotovo, Kostanjevico sicer zapušča, a bo za vedno ostal njen prijatelj.

Kakor so mi rekli, ste rojeni v Dobropolju?

V Dobropolju, ja, na Dolenjskem.

Kakšni so vaši spomini na otroštvo?

Imam predvsem lepe spomine. Imam brata, on je še doma. Z bratom sva morala biti v mladosti zelo pridna, ker je bil moj oče izredno zahteven do naju. Bil je delaven človek, najprej naju je naučil delati. Naša družina je zelo verna, in kot otroci smo morali zelo pridno hoditi k maši. Ni bilo tako kot danes, ko se nekaterim otrokom ljubi, drugim pač ne. Midva sva morala k maši vsako nedeljo; če je bila maša v podružnici vasi, v kateri smo živeli, pa tudi med tednom. Pozneje sem postal ministrant, in sem šel večkrat v župnijsko cerkev, ki je dva, tri kilometre oddaljena od naše vasi, da sem tam pridno

ministriral. Sicer pa sem imel lepo otroštvo. V vasi je bilo veliko otrok, in igrali smo se med seboj. Brcali smo žogo, šli smo se partizane in Nemce... Bilo je lepo.

To me spominja na zgodbo bratov Kralj, ki izhajata iz istega kraja in sta v Kostanjevici močno prezentirana. Tone je celo pokopan tu ...

Kot otroci o teh stvareh sicer nismo imeli pojma. Takrat smo vedeli, da je naša osnovna šola pobratena s kostanjeviško osnovno šolo. Obiskovali smo Kostanjevico, spomnim se iger, ki smo jih imeli tu, ob potoku. A takrat še nismo vedeli zakaj smo pobrateni, tega smo se zavedli pozneje. Sicer pa je moja mama doma prav iz tiste vasi, kjer sta bila Kralja rojena.

Kako je v nadaljevanju potekalo vaše solanje?

Ko sem končal osnovno šolo, sem se odločil, da grem na gostinsko v Ljubljano, za kuharskega tehnika. Ko me zdaj kdo vpraša, zakaj sem se takrat tako odločil, ne vem, kako naj mu odgovorim. Sicer sem bolj tehničen tip, zanima me elektrika, in te stvari. Štiri leta sem hodil v šolo, kuhal pa nič. Razen doma med počitnicami, ko sta bila oče in mama v

službi. Ko sem končal kuharsko šolo, sem šel v vojsko, v JLA. Sem pripadnik zadnje generacije, ki je služila v tej vojski.

V vojski sem imel dovolj časa za premislek kam naprej. Razmišljal sem sicer o Fakulteti za organizacijo dela v Kranju, a se na koncu vendarle odločil, da grem za župnika. Naša družina je bila vedno povezana s cerkvijo, tudi kaplani in župniki so prihajali na obisk. Ko sem se vrnil domov, sem obiskal našega župnika in mu sporočil svojo odločitev. Župnik me je pogledal in rekel: "Fant, dobro premisli preden se boš odločil." (smeh)

Torej sem se odločil. Študiral sem, diplomiral, bil posvečen v duhovnika in zasedel delovno mesto. Šel sem malo po Dolenjski, malo po Gorenjski...

Kje pa je bilo vaše prvo delovno mesto?

V Železnikih sem bil tri leta podkaplan. Potem eno leto v Semiču, eno leto župnijski upravitelj Otočca, tri leta v Škocjanu pri Turjaku in zdaj tri leta v Kostanjevici. Odhajam v Stranje na Gorenjskem. Tam naj bi služil dalje.

Najbrž bo to znatna sprememba ...

Velika sprememba, ja. Iz teh vinorodnih krajev v hribe, tja gor, tik pod Veliko planino. Taka je naša služba, kaj hočeš. Ko se enkrat odločiš zanjo, moraš sprejeti in iti tja, kamor te določijo.

To bo že avgusta, ne?

Prvega avgusta.

Kakšna so bila vaša pričakovanja, ko ste prišli v to župnijo?

Človek v prvi vrsti pričakuje, da bo dobro sodeloval z ljudmi. Da bodo ljudje in duhovnik med seboj povezani. Če smo povezani med seboj, lahko kaj pametnega in koristnega naredimo za župnijo. Kar pomeni, da duhovnik pomaga ljudem, ljudje pomagajo duhovniku... Takšna so bila prva pričakovanja. Želel sem si tudi, da bi me ljudje podpirali pri mojem delu, da mi ne bi metali polen pod noge, temveč bi tudi sami storili kaj v korist župnije. Ne pa, da je samo duhovnik tisti, ki predlaga in potem izvede. Da so samoiniciativni. Kot v vsaki, sem tudi v tej fari našel nekaj ljudi, ki so postali gonilna sila, na katero se lahko zanesem. Kot gonilno silo moram na tem mestu omeniti predvsem ključarje. Ljudem ne ukazujem, to ni moj način. Rajše jim pustim proste roke in se zanesem nanje. Zanesem se na to, da delajo dobro.

Če tega ni, če si sam, pa zna biti kar hudo. In začetki so najtežji. Nikogar ne poznaš, ne veš, na koga se obrnit. Takrat si najbolj želiš, da bi kdo prišel in ti pomagal, ti odprl svet, v katerega si prišel.

Spomnim se, da mi je bilo takrat, na začetku, izjemno všeč, da ste odprli cerkev tudi med vikendi ...

Župnijska cerkev je vedno odprta. Razen, kadar sem ves dan odsoten. V tem primeru cerkev zaprem. Kadar sem tu, želim, da je cerkev odprta, da je na razpolago vernim in nevernim. Ljudje, ki pridejo v kraj, turisti, radi pogledajo to znamenitost. Na obisku v kakem drugem kraju si tudi jaz najprej ogledam cerkev, šele potem ostale znamenitosti, muzeje in galerije. Cerkev je najbolj očitna, najbolj na očeh. In zato je toliko večja škoda, če jo obiskovalci najdejo zaprto.

INTERVJU

Miklavževa cerkev je prav poseben spomenik, z Gorjupovo poslikavo ...

Prav zato smo se tudi posebej potrudili z vrati.

Restavratorska dela in skrb za umetniška dela bržkone predstavljajo tudi znatno finančno breme za župnijo?

Z dobro voljo se da marsikaj narediti. Sam sicer v treh letih svojega bivanja tu nikdar nisem finančno pritiskal na ljudi, jih prosil za denar... Ko smo obnavljali oltar sv. Antona, sem o tem obvestil ljudi in dodal, da bomo veseli prostovoljnih prispevkov, pa so ljudje bolj ali manj kar prispevali. Menim, da se ljudje sami zavedajo, da gre za neko kulturnoumetniško vrednost, ki jo je treba negovati. Naša dolžnost je, da ohranjamo, kar so postavili naši predniki.

Kakšna je bila vaša vizija ob prihodu in kaj bi predlagali vašemu nasledniku?

Ko sem prišel, nisem delal razlike med vernimi in nevernimi. Celó zelo dobro sem se razumel z nekaterimi ljudmi, ki sploh niso bili verni, oz. so bili malce bolj oddaljeni od Cerkve. Naše poslanstvo je namreč tudi v ukvarjanju z ljudmi, ki so malce dlje od Cerkve. Tudi v svetem pismu je zapisano, da je Jezus prišel zdraviti bolne, ne pa zdrave. Kar pomeni, da se je potrebno srečevati z ljudmi, ki nimajo neposredne povezave s Cerkvijo. S takšnimi ljudmi sem se srečeval v Kostanjevici, in moram reči, da sem se z njimi dobro razumel in da smo skupaj postorili marsikaj dobrega. Zelo dobro sem se razumel, na primer, s tukajšnjim predsednikom Zveze borcev, gospodom Punčuhom. V lanskem letu smo skupaj pripravljali mašo za tiste, ki so bili ubiti na Oštrcu, in to sodelovanje je bilo zares izvrstno. Tudi sam sem prispeval na proslavo, ki so jo priredili ubitim talcem. Seveda bi lahko omenil še marsikoga v Kostanjevici, s katerim sem zelo dobro sodeloval.

Vključili ste se tudi v lovsko društvo ...

(Smeš) ...Na žalost je vse skupaj padlo v vodo, ker moram biti član dve leti, jaz bom pa zdaj malce predaleč, da bi redno spremljal delo društva. Vse skupaj se je zgodilo tako na hitro... A kaj hočemo, ko gre človek drugam, gre drugam. Treba bo poiskati nove povezave za članstvo v lovski družini v kraju, v katerega bom prišel. A mislim, da s tem ne bo prevelikih težav. Sem rekel, da bom kakšnega lovca spreobrnil, pa mi ni ratalo (smeh). V resnici seveda nisem imel teh namenov. Včlanil sem se predvsem zato, ker sem velik ljubitelj narave.

Kakšni pa so vaši spomini na večja dela, ki ste jih opravljali v Kostanjevici?

Četudi si ljudje mislijo: "župnik je naredil to", "župnik je naredil ono", lahko rečem, da župnik sam naredi bore malo. Vsi skupaj smo naredili, skupaj z ljudmi. Sreča, da je z menoj tudi gospa Jožica, ki je mnogo več kot le gospodinja, saj skrbi za vse – za čisto župnišče, za hrano, za okolico. Vse, kar vidite okrog cerkve, je njeno delo. Ona je arhitektka, jaz sem samo jame kopal (smeh). Jaz nimam občutka za lepo, za to, kam mora biti kaj postavljeno in katere barve sodijo skupaj, Jožica pa ima oko za te zadeve. In tudi v cerkvi je marsikaj spremenila. Moški smo včasih prehitro zadovoljni s stvarmi, ženske pa znajo poskrbeti za urejenost in lep videz.

INTERVJU

To bržkone izbaja iz principov nabiralništva in lovstva ... Lovec bi rad čim hitreje uplenil, ženske pa vse to zložijo in uredijo (smeh) ...

Mislím, da je pravi blagoslov, da je bila ta tri leta z menoj Jožica. Razlika je občutna, prav zaradi nje. Ljudje pridejo v cerkev že zato, ker jih okolica privabi. Vidijo vodnjak, Marijo, grmičke in vsakogar zanima, kako je urejeno. Pridejo na vrt in stopijo v cerkev. Marsikdo morda ne bi šel v cerkev, pa gre prav zato, ker ga okolica privlači. Zato sem Jožici izjemno hvaležen. In ne le jaz, tudi farani.

Še enkrat pa moram poudariti skupno delo. Četudi sam, na primer, pokosim travo, oni prispevajo denar za bencin. Mi kopljemo in sadimo, oni prispevajo finančna sredstva.

Župnija premore tudi precej izjemnih del kulturne dediščine. Sama arhitektura, platna Valentina Metzingerja v cerkvi, ki so bila pred leti razstavljena tudi v Narodni galeriji na pregledni razstavi, Emilijin ciborij, ki je trenutno na Plečnikovi razstavi v Bruslju, Gorjupova poslikava.

Imamo srečo, da smo preko teh del povezani z velikimi ljudmi naše zgodovine. Ljudje poznajo Kostanjevico prav po kulturnih vsebinah.

Zanimivo je, da je bilo na teh koncih tako izrazito meništvo. Štirje samostani od Krškega do Pleterja, s katerimi lahko povežemo tudi okoliške gradove...

Ja, zanimivo. Ti kraji vsebujejo nek mir. Zdi se mi prav, da samostani živijo, naj bo to v smislu Pleterij ali kostanjeviškega gradu. Nisem pristaš sporov glede tega, kaj bo čigavo, pomembno se mi zdi le, da stvar funkcionira, da ima vsebino. Da živi.

Župnik Tone Prijatelj, Foto: Matej Jordan

Na tem mestu se mi zdi zelo pomemben dialog glede Lamutovega likovnega salona in tega, da Cerkev dopusti izvajanje kulturnih dogodkov in dejavnosti, ki se v njem izvajajo zdaj ...

Sam mislim, da bi za Cerkev pomenilo tudi olajšanje, da bi se znebila starih objektov, ki jih ne more uporabljati. Recimo, mi starega župnišča nimamo za kaj rabiti. Nobene dejavnosti nimamo, zaradi katere bi rabili ta samostan. Polovica propada, in dobro je, da je vsaj tista druga polovica, kjer je likovni salon, vzdrževana, da živi.

Tudi tista polovica, ki jo uporablja galerija, je potrebna obnove ...

Prav zaradi teh razlogov potekajo dogovori o tem, da bi občina vzela v najem celotno stavbo ter v pritličju odprla informacijski center. To je predlagal tudi župan.

Tudi sam mislim, da bi bilo to izredno pametno in koristno. Turisti včasih spregledajo kakšen objekt tudi zaradi tega, ker je na voljo premalo informacij in označb.

Del salona, ki propada, je sramota celotne župnije, in s tem kraja. Teh reči bi se bilo treba zelo hitro lotiti, če želimo privabiti več obiskovalcev. Marsikoga odvrne pogled na napol podrti stavbo starega župnišča, s tem pa kostanjeviškim znamenitostim upada obisk. Če bi bilo to na kakem manj očitnem kraju, ki bi bil v večji meri skrit očem obiskovalca, si še lahko dopustimo malomarnost. Toda stavba je vendar v središču mesta! Mislim, da se bodo morali v prihodnosti občinski možje še naprej pogovarjati z župnijo o tem problemu. V poštev pride tudi črpanje evropskih sredstev. Mislim, da bo to tako v interesu župnije kot tudi občine. Na prvem mestu je ohranitev stavbe, pomembna je tudi turistična dejavnost. A kaj hočemo, pod mojim mandatom se ni dalo narediti dovolj...

Je bilo premalo časa?

Vse skupaj je bilo prekratko.

Obstaja poleg lovskega društva še kakšen drug hobi, s katerim se ukvarjate?

Hobi, hm... Letos sem igral nogomet s farani iz Gornje Prekope. Rekreativno, vsaj enkrat na teden, se ukvarjam tudi s košarko.

Kako pa skrbite za duhovno kondicijo?

Vsako leto odidem na duhovne vaje, enkrat mesečno pa se udeležim srečanja z duhovniki.

Kako mislite, da mladi danes gledajo na vero? Jo vidijo kot rešitev, nadlogo? Ali menite, da so se mladi včasih bolj zatekali k veri kot danes?

Odvisto od tega, koliko in kako zna človek pristopiti k mladim. Jaz sicer v teh letih nisem nikdar ničesar počel na silo. Tako sem, takoj ko sem prišel, ukinil tiste listke, s katerimi so dokazovali, da so se oz. se niso udeležili maše. Nekaj časa sem otroke sicer spraševal, če so bili pri maši, potem pa sem končal tudi s tem. V prisili ne vidim nobenega smisla. Prej je kontraproduktivno. Poskušal sem jim prikazati lepoto bogoslužja, seveda sem posebej poudaril, da je maša sestavni del verouka, a izbira je bila v njihovih rokah. Če so prišli k maši, so prišli, če niso, pač niso. Zdaj se tako ali tako nahajajo v obdobju, ko jim je vse odveč. Do takrat, ko odrastejo, bo preteklo dovolj časa, da se zavejo vsega tega in zavestno pristopijo k odločitvi. Ko sem bil otrok, bi marsikdaj z veseljem zamenjal nedeljsko mašo za ogled otroške oddaje Živ-žav. Zato to lahko razumem. Šele v srednji šoli, in še posebej na fakulteti, pride čas, ko zoriš in spreminjaš pogled. Odvisno je tudi od obdobja. Vedno poudarjam, da to ni najvažnejše. Najvažnejše je, da smo ljudje. Da smo dobri, da se imamo radi med seboj in da si znamo odpustiti, ne glede na to, ali

INTERVJU

smo vsako nedeljo pri maši ali ne.

Če siliš, ne narediš ničesar, z lepo besedo pa se da marsikaj doseči. Nekateri so bolj zagnani, drugi manj... Seveda pa je odvisno tudi od staršev. Mislim predvsem, da če smo jih pri verouku naučili spoštovanja do tistih pravih človeških vrednot, tudi krščanskih, smo s tem naredili precej. Recimo, zdaj imamo birmo in vsi vemo, da je po birmi osip v cerkvi. Nekateri župniki se zaradi tega sekirajo, jaz se ne. Vem namreč, da sem otrokom dal vse, kar je bilo potrebno. Dal sem jim zgled, nakazal sem jim, kaj so vrednote in kaj je v življenju zares pomembno. Če se bodo tega držali, sem dobro opravil svojo nalogo, pa tudi birma je dosegla svoj namen. Saj, kaj bi bilo, če bi vsi ljudje hodili v cerkev, saj bi bilo treba zidati še eno, večjo (smeh). Pomembno je, da se mlad človek ne izgubi na tej poti, da ne postavlja denarja, materializma, na prvo mesto. In mlad človek se zelo hitro izgubi, če nima nekega pravega kompasa. Zato so tu starši, cerkev in šola, da vsak po svoji moči prispeva k temu, da človek najde svojo pravo pot.

Na žalost je tak čas ...

Vsi jadikujemo, kakšen čas je. Ampak čas je takšen, kakršnega naredimo, in takšne so tudi razmere. Bi pa rekel, da se v

tem kraju otroci vedejo izredno prijazno, imajo manire. To je še vas, v kateri je še najti tisto pristno kmečko življenje.

Za Kostanjevico menijo, da je na obrobju in vendar v središču, predvsem v smislu kulture in umetnosti. Je mogoče oddaljenost od večjih središč svojevrstna prednost? Ali nista upočasnjeni življenjski ritem in povezanost z naravo odlična možnost za razmislek o smislu bivanja?

Seveda, če se ljudje tega zavedajo. Včasih se tega bolj zavedajo tisti, ki pridejo v ta kraj in jim ti elementi zato niso samoumevni. To je vselej težava: dokler imaš, nič ne vidiš. Ko nimaš, oziroma ko nekaj na novo dobiš, šele takrat znaš stvar ceniti. Do takrat si pa slep in gluha.

Morda še kakšna misel ob koncu najinega pogovora, napotilo Kostanjevičanom?

Želim jim samo, da bi se med seboj sprejemali takšne, kakršni s(m)o. Če bomo to znali in uresničevali, bo življenje lepše in bogatejše. Tudi v tem kraju. Dokler bodo ljudje delili druge ljudi na leve in desne, na rdeče in črne, ne bo miru v nobenem kraju, tudi v tem ne. Sprejemati druge, tega se moramo naučiti. Ne delati razlik.

• Goran Milovanović

ODPRI OČI

Oratorij v župniji Kostanjevica na Krki

7.7.2008 - 13.7.2008

Vabljeni ste vsi otroci, stari od 5 let naprej.
Za malico, varstvo in razigranost otrok bo poskrbljeno.
Prispevek za enega otroka znaša 20 €.

Prijavnice dobite na pošti ali v farni cerkvi.
Do 3.7.2008 pošljite ali osebno prinesite na naslov:

Katarina Krapež
Orehovec 19
8311 Kostanjevica na Krki

Foto: Barbara Batagelj

ŠOLA NI ŠALA

Ekošola kot način življenja v šolskem letu 2007/08

V letošnjem šolskem letu smo projekt razvijali in izvajali v okviru dveh temeljnih ciljev: razvijanje pozitivnih medsebojnih odnosov in vzgajanje za okoljsko odgovornost.

Sodelovali smo v projektu Ekologija medsebojnih odnosov: Očistimo svet odpadkov v medsebojnih odnosih iz razpisa programa Ekošola (kriterij za pridobitev ekozastave). Izbrani projekt je bil vezan na naš tematski sklop medsebojni odnosi. Potekal je celo šolsko leto, vanj so bili vključeni učenci, zaposleni, starši in lokalna skupnost. Izvajali smo ga na več nivojih in z različnimi dejavnostmi v času razrednih ur ter ob enkratnih priložnostih, kot sta bila nastop za starostnike v sodelovanju z OO RK Kostanjevica na Krki dne 21. 11. 2007 ter Ekodan - Dan športa in druženja treh generacij (druženja se je udeležilo več kot 400 udeležencev) 10. maja 2008.

Sodelovali smo v drugih projektih iz razpisa Ekošola (kriterij za pridobitev ekozastave):

Zeleni nahrbtnik – Skupina Žabice in ZPM,

- Natečaj voščilnic – PEC in oddelki od 1. do 5. razreda,
- Prodaja božično novoletnih voščilnic (oddelki od 2. do 9. razreda),
- Ekokviz za učence 2. VIO (mentorica Martina Križnik Sladič),
- Prispevki v angleškem jeziku za objavo v mednarodnem časopisu Eco-News (prevod Maja Jaušovec),
- Zbiranje izrabljenih tonerjev in kartuš (od 1. do 9. razreda v sodelovanju s podjetjem Bitea),
- Zbiranje plastičnih pokrovcov (v humanitarni namen).

Izvedli smo tudi druge dejavnosti v okviru priložnostnih akcij:

- Humanitarni predpraznični sejem (november 2007, vodja Jožica

Pincolič),

- Vesela ulica vas pelje na izlet (2. razred in Lidija Stipanič),
- Zbiralni akciji odpadnega papirja v kraju in okoliških vaseh (5. in 9. razred),
- Zbiranje denarnih sredstev za prizadete ob neurju v Železnikih (kolektiv OŠ),
- Spletna stran (ureja Marko Škofca),
- Obisk ekokmetije v Fari (2. in 3. razred),
- Ekoznak,
- Ekohimna,
- Ekolistina,
- Šolski eko kotiček,
- Eko zastava – mednarodni certifikat kakovosti, ki smo ga prejeli na slovesno podelitvi v Parku Tivoli v Ljubljani 10. maja 2008,
- Ekodetektivi (4. in 5. razred, mentorici Jožica Pincolič in Mateja Kosovan),
- Eko tržnica v Krškem (vzgojiteljice, 4. in 5. razred, Katarina Zahrastnik),
- Izobraževanje za vse zaposlene,
- Škatle za odpadni papir v šolskih prostorih.

Šolski ekosvet je 4. junija 2008 sprejel vsebinske smernice za šolsko leto 2008/09: glavni tematski sklop, ki ga bomo podrobneje obdelali, bo voda. To bo tudi vodilna tema ekodneva. Sodelovali bomo tudi v več projektih, ki so kriterij za potrditev ekozastave v šolskem letu 2008/09: Živali in mi (vve), Zdravo življenje (1. – 9. razred), Zeleni nahrbtnik (vve), Zbiranje izrabljenih tonerjev in kartuš, Ekokviz za oš, Prispevki v slovenskem jeziku za objavo na spletnih straneh Ekošole, Prispevki za tiskane ali elektr. medije v lokalnem ali širšem okolju, zbiranje odpadnega papirja v mestu in okoliških vaseh.

Vsem, ki ste v sodelovali v našem projektu in nam pomagali, se iskreno zahvaljujemo.

Tudi v prihodnje se veselimo sodelovanja z vsemi, ki so pripravljene svoje znanje v skrbi za naš modri planet Zemlja deliti z nami!

• Katarina Zahrastnik, koordinatorka projekta Ekošola kot način življenja

NEREALIZIRANO:

- Šolska mlaka
- Šolski gozdiček
- Vremenska hišica

Planinski pohod

Učenci 9. razreda so se v četrtek in petek, 15.5., 16.5. 2008, odpravili na tradicionalni dvodnevni planinski pohod po Gorjancih. Prvi dan so se iz Gabrja povzpeli čez Gospičično na Trdinov vrh in se nato ustavili na Miklavžu, kjer so prenočili. Po zajtrku so pot nadaljevali po grebenu Gorjancev do Kostanjevice. Pohod sta vodila izkušena člana Planinskega društva Polom Martin Kastelic in Franc Bakšič.

Foto: OŠ Jože Gorjup

Plavalni tečaj za drugošolce

Tudi letos smo v Termah Čatež med 26. in 30. majem organizirali 20-urni plavalni tečaj za učence 2. razreda. Na zaključnem preverjanju znanja plavanja so se odrezali zelo dobro, saj je 11 učencev preplavalo razdaljo 50m z določenimi dodatnimi nalogami in tako prejelo priznanje bronasti delfinček, 10 učencev je prilagojenih na vodo, vendar ne plava samostojno, en učenec pa se tečaja zaradi zdravstvenih razlogov ni udeležil.

Foto: OŠ Jože Gorjup

Rakitna 9.-11.5.2008

Od 9. do 11. maja smo se vrtičkarji kostanjeviškega vrta udeležili pomladnega tabora v klimatskem zdravilišču na Rakitni. Tam smo se prvič srečali z veččinami športnega plezanja ter osnovami taborjenja, obiskali smo Palčkovo hišico ter hišo Muze Copatarice. Veliko smo se igrali ter ustvarjali. Doživeli smo pravi taborniški krst in naši skriti zaklad. Utrujeni in zadovoljni smo se v nedeljo vrnili svojim staršem.

Foto: OŠ Jože Gorjup

Kostanjeviška šola združila 400 občanov treh generacij

Osnovna šola Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki se je ob 10. maju, svetovnemu dnevu gibanja, pridružila vse-slovenski akciji promocije gibanja in zdravega življenja, ki jo je vodil šPORT ŠPAS pod naslovom DAN DRUŽENJA TREH GENERACIJ. Dan so začeli s testom hoje, ki so ga izvedle strokovne delavke Zdravstvenega doma Krško. Svoje zmogljivosti in pripravljenost je na 2 km preizkusilo več kot trideset odraslih. Osrednji del dopoldneva je naznanil Pihalni orkester Kostanjevica na Krki, ki je na pohod, potem ko jih je pozdravil župan Mojmir Pustoslemšek in ko so rešili Ekokviz, pospremil 400 občanov vseh generacij. Pohod so vodili vodniki Planinskega društva Polom. Po vrnitvi v šolo je bilo poskrbljeno za različne rekreativne dejavnosti za najmlajše in starejše, od lokostrelstva do veslanja in preizkušanja novega športa skika. Učenci od 5. do 9. razreda so postavili mini evropsko vas, na bogato obloženih stojnicah pa smo lahko okušali zdravo prehrano članic Društva podeželskih žena Pod Gorjanci. Članicam iskrena hvala za vse!

V zaključnem delu je zbrane nagovoril Mirjan Kulovec, predsednik uprave in generalni direktor Kolpe d.d., najštevilčnejši družini, zmagovalcu ekokviza,

najstarejšemu in najmlajšemu udeležencu pa je nagrade podelil najboljši slovenski skakalec ob palici Jure Rovin. Za zabavni del prireditve je poskrbela še skupina 4PLAY, ki je navdušila mlade in manj mlade. Istega dne je Osnovna šola Jožeta Gorjupa v Ljubljani prevzela tudi mednarodno priznanje za ekološko prizadevanje in delovanje EKOZASTAVO. Na podelitvi Ljubljani sta poleg ravnateljice in koordinatorko Katarine Zahrastnik sodelovala še učenca 5. razreda Žan Štokar in Jakob Piletič.

Mostovi povezali likovnike ter utrdili vezi med Kostanjevico in Ljubljano

Osnovna šola Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki je v marsičem edinstvena, saj hrani na svojih hodnikih umetniška dela svetovno znanih likovnih mojstrov in pomeni začetek profesionalne likovne galerije, Galerije Božidar Jakac. Osnovna šola v Kostanjevici na Krki ima status kulturne šole na področju likovne umetnosti. Ena izmed dejavnosti šole je tudi vsakoletni Otroški likovni extempore, ki smo ga letos pripravili že 19. po vrsti.

Prireditve, ki je zrasla iz grafičnega bienala jugoslovanskih otrok, ki se je vsaki dve leti odvijal na kostanjeviški osnovni šoli, se vsako leto udeleži okrog sedemdeset mladih likovnikov iz Slovenije, Hrvaške pa tudi drugih sosednjih držav. Letos je pod vodstvom akademskih slikarjev Joane Zajac, Jožice Medle, Jožeta Marinča, Rajka Čubra, Jožeta Kotarja in Martina Šuštaršiča ustvarjalo na extemporu 68 učencev iz 24 šol.

Tema letošnjega srečanja so bili MOSTOVI. Mostovi – kot zaščitni znak Kostanjevice (7 lesenih mostov in nov, betonski) in mostovi – kot metafora za vezi, ki jih spletemo na takšnih srečanjih, ali kot – razmislek v letu kulturnega dialoga v Evropi.

Razstavo v Lamutovem likovnem salonu je odprla umetnostna zgodovinarica in kustosinja Jakčevega doma v Novem mestu Jasna Kocuvan, v spremljevalnem programu ob otvoritvi pa so sodelovali še učenci osnovne šole, pihalni orkester Kostanjevica na Krki in Tamburaški orkester KUD Oton Župančič Artiče.

Zaključek extempora in otvoritev razstave je bil tudi osrednji občinski dogodek pred državnim praznikom, 27. aprilom.

Svojevrsten most prijateljstva in zgodovinskih niti sta spletli tudi Kostanjevica na Krki kot najmlajše slovensko mesto in Ljubljana kot naša prestolnica in največje mesto v državi. Prijateljstvo, ki sta ga mesti podpisali leta 2002, je samo logična posledica zgodovinske povezanosti obeh, nekoč spanheimskih mest, zato želimo mostove graditi tudi s takšnimi obiski, kot je bil obisk župana mestne občine Ljubljana, gospoda Zorana Jankoviča na osrednji občinski prireditvi pred dnevom upora proti okupatorju. Ob tem dogodku se je ljubljanski župan tudi slavnostno vpisal v kostanjeviško mestno knjigo in s tem simbolično potrdil prijateljstvo dveh mest.

Festival inovativnosti in ustvarjalnosti

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani se je od 21. do 23. maja odvijal Festival inovativnosti in ustvarjalnosti v šolstvu. Na njem se je z mednarodnim projektom INTERREG IIIA Znanje ne pozna meja predstavila tudi naša šola. V projektu, katerega skupna vrednost je znašala okrog 100.000 €, smo sodelovali skupaj z oš Podbočje, s katero smo si tudi delili razstavni prostor, ter s šolami Cerklje, Velika Dolina in Bregana. Na ogled smo postavili tako poslovne načrte za različne izdelke kot tudi končne produkte projekta.

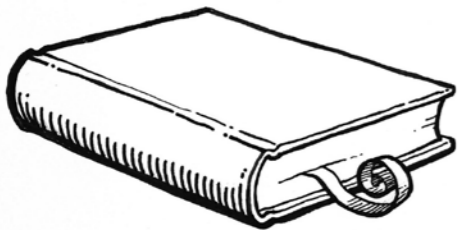
Naravoslovno-športni tabor za nadarjene

Čatež nad Trebnjem od 11.04. do 13.04.2008.

Od 11. do 13. aprila 2008 je Osnovna šola Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki organizirala naravoslovno-športni tabor za evidentirane nadarjene učence naše šole. Tabora se je udeležilo 31 učencev od 4. do 9. razreda. Nastanjeni smo bili v čšOD Čebelica na Čatežu nad Trebnjem. V teh dneh smo spoznali kraj Čatež z vso geografsko in zgodovinsko zanimivostjo, Zaplat z znano romarsko cerkvijo, gozdno pot, iskali smo potočne živali, se učili veččin preživetja v naravi... Veliko je bilo športnih aktivnosti od lokostrelstva do športnega plezanja ter obveznega nogometa. Dnevi so nam hitro minili, polni prijetnih vtisov smo se v nedeljo vrnili domov.

Veselimo se naslednjega tabora!

Pripravila: Melita Skušek

POLETNO BRANJE

Čeprav je branje čisto posebna "aktivnost" in sreča, ki je ne moremo vnaprej načrtovati, je vseeno poletje tisti čas leta, ko mnogi dosti več časa kot običajno namenijo branju knjig zase, za dušo, zato da jim je lepo.

Če želite brati tiste najbolj popularne, najnovejše, najbolj iskane knjige, boste morali imeti kar srečo, da si jih boste lahko izposodili, saj so te knjige ves čas izposojene, in skoraj ne pridejo do polic. Zato vam svetujemo, da si vzamete malo več časa in pobrskate med knjigami, ki na prvi pogled ne izstopajo, toda mnoge med njimi v sebi skrivajo zelo zanimive zgodbe.

Mogoče ob naslednjem obisku knjižnice ne boste imeli prave ideje, kaj si izposoditi, zato vam v nadaljevanju predlagamo v branje knjige, ki so se nam v knjižnici posebej zapisale v spomin in srce. Morda boste med njimi našli tudi vi knjigo, ob kateri boste uživali.

ZA SMEH IN DOBRO VOLJO: Herkules in sedem mačkic (Kishon), Cantervillski duh (Wilde), Manjkajoči košček (Silverstein), Devetsto (Barricco), Kaj je moški brez brkov (Tomić), Prvi požirek piva in drugi drobni užitki (Delerm), Ta ljubezen (Prevert), Vse o fantu (Hornby), Buda iz predmestja (Kureishi), Okus po moškem (Drakulič), Trije v postelji (Reid)

POTOVANJA, ISKANJA: Strogo zaupno po Siciliji (Gradišnik), Čar grške pokrajine (Kazantzakis), Camino (MacLaine), Ebenovina (Kapusinski), Med obema tečajema, Belo jadro (Bambaren), Črni angel, varuh moj (Porle), Ni nemogočih poti (Humar), Iluzije (Bach), Moški – ženska: pisma (Košir)

DOPUST JE ČAS, KO SE LAHKO KAJ NOVEGA NAUČIMO: Do odpornosti z glavo (Ihan), Zelenjava – druga moč naravne hrane (Cortese), Dajmo se dol (Joannides), Žensko telo, ženska modrost (Northrup), Z otroki v gore (Stritar), Joga v vsakdanjem življenju, Družine in kako v njih preživeti (Skynner), Soočanje z dušo narave (Kušče – Zupan), Srečna Kuhinja (Oliver), Zakaj pes maha z repom (Morris)

BRANJE ZA ŽIVLJENJE: Štirje dogovori (Ruiz), Dnevnik cesarja Marka Avrelija, Meditacije (Descartes), Nikoli ni prepozno (Hay), Integralna biogonimija (Ogorevc), Živimo, ljubimo in se učimo (Buscaglia), Nove poti (Angelou), Skrivnost srečnega otroštva (Biddulph), Prerok (Gibran), Sedem zakonov življenja (Chopra), Svetovanje za žabca (De Board)

ROMANI, ROMANI ... Dolgo dolgo pismo (Ba), Beležnica (Sparks), Alamut (Bartol), Bobri (Jalen), Puščavska roža

(Dirie), Ljubezenski pobegi (Schlink), Luči na odprtem morju, Dar morja (Linbergh), Eno življenje je premalo (Cokan), Babilonski stolp in druge zgodbe (Kovačević), Življenje je norišnica (Reid), Vanilija in čokolada (Casati), Pet dni v Parizu (Steel), Nič ni tako skrito (Christie), Pokora (Mc Evan), Frida Kahlo (Drucker), Platforma (Houellbecq), Tuleči mlinar (Paasilina), Najbolj modre oči (Morrison), Pravljičice (Wilde), Ure (Cunningham), Brez obraza (Darko)

KAJ SE ZADNJE ČASE NAJBOLJ BERE? Harry Potter, Svetinje smrti (Rowling), Druga sestra Boleyn (Gregory), Hiša (Steel), Vrnitev v Barsaloi (Hofmann), Modra dalija, Črna vrtnica, Modri dim (Roberts), CSI: Na kraju zločina: po uspešni televizijski seriji CBS (Collins), Viharna noč (Sparks), Londonski mostovi (Patterson), Dar (Garwood), Kafka na obali (Murakami), Nedotakljivi (Lainšček), Ruta Tannebaum (Jergović)

Upajmo, da nas čaka lepo poletje. Če bo zelo vroče, vas vabimo, da se pridete kdaj osvežit tudi za debele zidove naše zgradbe, med vedno sveže branje ...

• Alenka Žugič Jakovina

KOSTANJEVIŠKA KNJIŽNICA BO
V JULIJU IN AVGUSTU ODPRTA
OB ČETRTKIH OD 12. DO 18. URE.
PRIJAZNO VABLJENI!

PREDLOGI ZA POLETNO BRANJE

**ALAA AL ASWANY:
JAKUBIANOVA HIŠA**

*Založba l*cf, 2008
239 strani*

V slovenskem prostoru je prevedenih dokaj malo del iz arabskega sveta. Tako je pričujoča knjiga – eden najbolje prodajanih arabskih romanov vseh časov, ne le zanimivo branje, temveč tudi dragocen prispevek k spoznavanju pristne egipčanske kulture.

Osrednje prizorišče romana je desettadnostropna stavba, Jakubianova hiša, v središču Kaira, zgrajena leta 1934. V svojih zgodnjih letih je bila to imenitna hiša, in vanjo je lahko vstopil le človek, ki je bil videti kot efendi (s čevlji, obleko in fesom). Mnogo let kasneje, ko se v njej odigra Al Aswanyjev roman, ne premore več nekdanjega bleška. Pisatelj v hišo postavi vse sloje egipčanske družbe, od najvišjega do najnižjega, glavnih in stranskih likov v romanu kar mrgoli, lahko rečemo, da je ta hiša Egipt v malem. Spreminjanje fasade in stanovančev v nekoč najimenitnejši hiši na zname-

niti ulici Sulejman paša, je nemilostna prisposoda razvoja egipčanske družbe v drugi polovici prejšnjega stoletja. Težak položaj žensk, mladih iz nižjega sloja, za katere so kljub njihovim sposobnostim vrata določenih univerz zaprta, poroke starcev s komaj polnoletnimi lepoticami, homoseksualnost, korupcija, so samo nekatere izmed stalnic egipčanskega sodobnega življenja, ki se jih avtor loteva v knjigi. Kaj mora storiti mlada ženska, če želi v pretežno moški egipčanski družbi obdržati službo in si zaslužiti doto? Kako se nadarjeni mladenič, ki je želel na policijsko akademijo, kar torej pomeni služiti državnemu aparatu, znajde na nasprotni strani, pri islamističnih skrajnejših? Zakaj se lepota pri rosnih dvajsetih poroči s sedemdesetletnikom? Zgodbe nakazujejo sicer običajno usodo številnih Egipčanov nižjega sloja.

Al Aswany je bil večkrat obtožen, da prikazuje popačeno sliko Egipta, in da blati ugled države v tujini, vendar ima močno podporo pri navadnih ljudeh, tistih, ki berejo njegove knjige – v Egiptu, v arabskih državah in drugod po svetu. Če vas zanima življenje onkraj zidov zahodne družbe, bo delo odlično popotovanje po kančku drugačnega, arabskega sveta.

**DANIEL KEHLMANN:
IZMERA SVETA**

*Ljubljana: Modrijan 2007
303 strani*

“Ko jih enkrat izmerimo, stvari niso nikdar več takšne kot prej.”

V zgodnjem 19. stoletju je Nemčija na vrhuncu znanstvenih odkritij. Kiti se s Kantom, Heglom in Goethejem. Knjiga, v kateri nenehno srečujemo “znane” obraze iz te zlate dobe nemštva, ko je bila vera v napredek še neomajna, je preplet dveh zgodb. Ena pripada Alexandru Von Humboltu, junaškemu raziskovalcu, ki nenehno izpostavlja svoje življenje “nevarnim”, pravkar koloniziranim koncem sveta: pluje čez širna morja, izkuša peklenko vročino in trepeta v snežnem viharju, da bi izmeril “vsako reko, goro in jezero, na katero naleti na svoji poti”. Druga opisuje matematika C.F. Gaussa, zapečkarja, tečnobo, odljudneža, hipohondra... in genija, ki je svet najrajši opazoval iz svoje izbe, s pomočjo teleskopa in skoraj jasnovidne intuicije. Zabavni roman, ki vseskozi sprašuje – kdo od njiju je v resnici videl dlje?

• J.D.

**FERI LAINŠČEK:
NEDOTAKLJIVI**

*Mladinska knjiga 2007
178 strani*

Feri Lainšček je zagotovo eden izmed avtorjev, ki v zadnjem času najmočneje zaznamujejo slovenski literarni prostor. V romanu Nedotakljivi, ki je izšel v zbirki Miti, mednarodnem projektu, pri katerem v družbi 40 uglednih založb vsega sveta sodeluje tudi Založba Mladinska knjiga in združuje najmočnejše mite človeštva z največjimi svetovnimi pisateljskimi imeni, se Lainšček ukvarja z mitom o Ciganih.

Njegova zgodba je za bralca poskus bivanjskega razumevanja Romov in njihovega “izvirnega greha”, v drugem delu pa sledi mitu zgodba o banalni in kruti resničnosti evropskega romskega življenja.

To je zgodba o štirih žeblih, ki naj bi jih Cigani po naročilu rimske legije skovali za križanje Kristusa, ki je bil potem križan s tremi žebli. En žareč žebelj pa kot prekletstvo za ta greh spremlja Cigane po vseh njihovih poteh. Po tem mitološkem uvodu se loti Lainšček pripovedi o štirih generacijah Ciganov iz ust pripovedovalca Lutvije Mirge Belmolde aus Shankaj Gava, ki jo ob živem ognju šepeta na uho Feriju Lainščku, belemu gospodu z imenom Čukarain.

Lutvija se spominja preteklosti svojega rodu, in govori o prilaganju na obstoječe razmere. Rod napreduje od izdelovalcev brusov iz nagrobnikov in glasbenikov do švercerjev, najprej vsakovrstne krame z one strani zahodne meje, potem, ko se bližajo osemdeseta in razpad države, pa orožja za albanske iredentiste. Isto tradicijo nadaljuje tudi Lutvijev sin Dono, ki se navleče na heroin, potem pa malo tudi prodaja za svoje posebne potrebe.

Mojstrska pripoved, v kateri brbota nomadski duh človeka, ki se skozi tragičnost prebija z neverjetno iznajdljivostjo in trmo, je tudi ena izmed petih v ožjem izboru za Delovo nagrado Kresnik, za najboljši roman leta 2008.

**ANDREJ DETELA:
SANJE V VZHODNI SOBI**

*Cankarjeva založba 2007
475 strani*

Večina del v zbirki S poti, ki jo izdajajo pri Cankarjevi založbi, spada v vrhunec svetovne popotniške literature in potopis Andreja Detele, svetovno priznanega

teoretskega fizika in izumitelja, je zlahka slovenski prispevek na tej knjižni polici.

Detela je zbral svoje dnevnike, ki jih je pisal 25 let na popotovanjih po Japonski, Indiji in Avstraliji in jih po internetu pošiljal prijateljem kar s prizorišč. Dnevniki niso bili pisani za knjigo, nastali so iz notranje nuje po izpovedi o sebi in deželah. Avtor je čuječen opazovalec drugačnega sveta in sebe samega v njem, stalno premišlja o razliki med vzhodnim in zahodnim dožemanjem in zna tenkočutno prisluhniti kulturi v drugačnih pojavnih oblikah.

Najprej odpotujemo na Japonsko, kjer je včasih težko zdržati japonski tempo, ves čas preživeti obdan z ljudmi, oddaljen od narave in tišine. Zanimanje za prepletanje žena in najsodobnejše tehnologije pisca pripelje v deželo, kjer so ljudje obsedeni z delom, kjer je možno kupiti vse, razen širine neba, šelestenja pomladnega travnika in časa, ko se ti nikamor ne mudi. Nasproti urejenosti, točnosti in bogastvu Japonske avtor postavi kaotično, revno Indijo, ki pa jo po nekaterih lastnostih brez težav lahko primerjamo z robotizirano Japonsko. Tudi tu nisi nikoli sam, širna dežela te prisili v življenje z neskončno človeško množico, kjer si je izjemno težko izboriti samotno mesto. Površinski prelet Indije lahko obiskovalcu ponudi predvsem veliko umazanije, cenenih šarlatanov in občutka, da si hodeča zahodnjaška vreča denarja. Šele daljši obisk in potrpljenje popotnika lahko omogočita globlji vpogled. Iz meditativne Indije odpotujemo še v prostranstva dežele DownUnder, kjer promet poteka po levi in sonce vzhaja z desne proti levi. Na oddaljeni celini, kjer “ljudje stojijo na glavi”, živi mlada, odprta kultura, ki jo kontakti s prišleki iskreno zanimajo. Zaradi prostornosti, odprtosti in kratke preteklosti v Avstraliji še vedno obstajajo predispozicije za raj, pravi avtor. Beremo o načinu razmišljanja, življenja in smerih napredka avstralske kulture.

Sanje v vzhodni sobi so dragoceno branje, saj je pogled na svet, kakršnega bralcu skozi pisanje posodi Andrej Detela, tako redek: pogled znanstvenika, ki se ne ustraši mističnih globin, pogled fizika, ki se ne boji zveneti pesniško, pogled človeka, ki je globoko zavezan duhovnosti, pa si vendarle ne zatiska oči pred blefom, iluzijami in manipulacijami takšnih in drugačnih “duhovnežev”.

Sandi Červek, Foto: Matej Jordan

UJETI PREHODI MED SVETLOBO IN TEMO

Sandi Červek
Nekdanja samostanska cerkev Galerije
Božidar Jakac
23.5. – 27.8.2008

Sandi Červek se v slovenskem prostoru kontinuirano pojavlja že dobrih petindvajset let. Kljub izredno prepoznavnemu likovnemu izrazu nas z vsako razstavo, ki jih ni ravno veliko, vedno znova pozitivno preseneti. Takšna je tudi njegova zadnja postavitev v nekdanji samostanski cerkvi Galerije Božidar Jakac. Črna monokromna platna različnih dimenzij so postavljena v arhitekturno izredno bogat prostor z izjemnim občutkom, invencija filigranskega brazdenja na platnih pa doda tisti presežek, ko obiskovalec dobi občutek kričanja neizrekljivega v popolni tišini. Dialektični dualizem črne monokromnosti in svetlobe daje prostoru tisto eleganco in pomirjenost, ki je podobna religijski zamaknjenosti, umetnik pa s tem izpriča svoje izjemno senzibilno dožemanje sveta. Vrezi s slikarsko lopatico govorijo o izjemni notranji umirjenosti in matematični natančnosti, ki se vsekakor ne konča v izmerljivem in doumljivem, temveč korenini tam, od koder je črpala pitagorejska kozmična matematika, katere končni smoter je bil skladnost univerzuma. Červek nam z omenjeno tehniko vrezov in izredno precizno ter domišljeno osvetlitvijo podaja podobe, ki se spreminjajo glede na zorni kot. Červekova slika v različnih prostorih in osvetlitvah ni nikoli povsem enaka. Še več, tudi sam umetnik med ustvarjalnim aktom lahko le sluti tisto, kar bo na koncu rezultat v razstavnem prostoru, ko celota vzvalovi. Kot je v katalogu zapisal avtor teksta Robert

Inhof, postane slika takrat enakovredna retorični figuri, imenovani oksimoron, pri kateri gre za to, da se besedi prida epitet, ki je videti kot njegovo nasprotje. Tako so agnostiki govorili o temni svetlobi, alkimisti pa o črnem soncu. Funkcioniranje svojega umetniškega izraza Červek v tej postavitvi demonstrira tudi z različnimi formati, kjer vsekakor izstopa njegova doslej najmarkantnejša stvaritev, 8 x 2,5 metra velik format v prezbiteriju nekdanje cerkve.

Sandi Červek je s to postavitvijo vsekakor dodal svoj kamenček v mozaik izredno uspešnih umetniških invencij v ta prostor, ki so še dolgo odmevala v slovenskem kulturnem prostoru in prepričan sem, da bo enaka usoda doletela tudi to.

• Goran Milovanović

Bogdan Borčić in Metka Kavčič
Foto: Matej Jordan

SLIKARSKO- KIPARSKI (NE)PREHODI

Metka Kavčič in Bogdan Borčić
VRATA

Lamutov likovni salon Galerije Božidar
Jakac, Kostanjevica na Krki
9. – 16. maj 2008

Bogdan Borčić, prešernov nagrajenec in častni občan Kostanjevice na Krki, je tokrat z akademsko kiparko Metko Kavčič ponovno pozitivno presenetil. Razstava, ki sta jo skupaj pripravili Koroška galerija Slovenj Gradec in Galerija Božidar Jakac, nagovarja s preprosto besedo enega ključnih uporabnih predmetov, ki pa zajema zelo širok pojmovni spekter. Vrata po svoji namembnosti igrajo zelo pomembno vlogo v našem vsakdanju, katere se zavestno skoraj ne zavedamo, se pa pogosto zatekamo k uporabi njihovega sekundarnega pomena:

od metaforičnega in alegoričnega do asociativnega.

V opusu Bogdana Borčića spremljamo motiv vrat od petdesetih let dalje (Rdeča vrata ali Ribiški portal). Sprva so sledila siceršnji slikarski shemi monokromnih platen in njihove delitve na horizontalne ter vertikalne pasove, pri čemer so bili konkretni pridatki vrat (kljuge in sistem okovja) zgolj nakazani z barvo in obliko, sčasoma pa so ti postajali vse bližje realni podobi. Sistem naslikanega okovja so postopoma zamenjali okrogli reliefni odtisi, ki so jih nasledile pristne zakovice, nanizane v premissljenem redu, ki s tem delujejo kot okvirji pritrjenih rabljenih grafičnih plošč, s katerimi je avtor nekoč ustvarjal serije grafičnih odtisov. S tem se polje slikarskega dojemanja zelo približa meji kiparskega.

Pri Metki Kavčič, ki je svoje kiparsko snovanje vrsto let postavljala ob bok rednemu konservatorsko-restavratorskemu delu v Pokrajinskem muzeju Ptuj, je v devetdesetih pretehtala umetnična odločitev za delo v polju primarne izobrazbe – kiparstvu. Že na začetku te poti se je posvetila motivu vrat in sicer obstoječim vratnim krilom starih objektov, ki jih je 'rešila' pred propadom in jih s tem uvrstila med 'varno zavržene' predmete, kot je poimenovala enega od svojih ciklov.

Borčićeva vrata postopoma dobivajo na svoji pristni podobi, pa vendar ostajajo na ravni slikovnega, medtem ko so 'portoni' Metke Kavčič izvzeti iz primarnega okolja in s premissljenimi intervencijami mnogih pridatkov podani na višjo raven. Polja njunih vrat nastopajo tudi v barvnem dialogu, kar smo poudarili s samo postavitvijo, saj se posamezna dela dopolnjujejo skozi barvne sheme. Med razstavljenimi deli so nekatera predstavljena premierno in izražajo izredno medsebojno dihotomijo. Med slednjimi bi posebej omenila Luška vrata Kavčičeve, ki so locirana na 'pedestal' razstavnega prostora in skupaj z Borčićevimi 'vrati' Pogled na morje ter Plavimi vrati, odstirajo tanci njunega naključnega umetniškega dopolnjevanja.

• Aleksandra Rošer

IZTOK MAROH ALUZIJE / ALLUSIONS

Lapidarij Galerije Božidar Jakac
16.5 – 22.6.2008

ALUZIJA -e ž [lat. *allusio*]
namig(ovanje), cikanje, rahla omemba,
prim. aludirati

Aluzija razstave je povsem subjektivna in ne more postati del nikakršnega diskurza, dokler ne odgovorimo na vprašanje: kdo sanja? Vsekakor tudi opazovalec. Tukaj pa se pojavi še eno vprašanje, ki ni zanemarljivo. In sicer: koliko so te sanje pravzaprav lucidne, koliko se jim lahko dejansko približamo, oziroma koliko so te sanje naše (opazovalčeve)?

Avtor nas povabi med svoje latentne, vseeno artikulirane postavitve, med katerimi se lahko mirno sprehodimo. Vsak del nam govori drugače, z vsakim likom (deklicami, raziskovalci, morda moškimi, ki nehote prekrži kader na videoprojekciji) sledimo namigovanjem avtorja. Vendar pa so ta namigovanja neprisiljena, in včasih se nam zdi, da nam bo spodletelo in se bo vse skupaj spremenilo v nočno moro. Nam v dobro Maroh skriva dejanskost. S tem nas (sanjače) prisili, da bomo, zaradi podob in pričevanj, ki smo jih videli pri njem, začeli svoje sanje analizirati in jih jemati resneje.

Po Marohu ni več mogoče ohraniti enakomernega ravnovesja med sanjami, ki so za vznikajočo resnico načelo smrti, in ponazarjanjem dogodka, ki je zanj načelo življenja.

• Matic Skušek

Aluzija 2, 2008, bela šamotna glina, bela engoba, manganska glina, les, tekstil, steklo, neonske žarnice, Foto: Fototeka GBJ

Jože Marinč, Foto: Matej Jordan

JOŽE MARINČ PLOTTOVI

Galerija Vladimir Bužančić
Center za kulturo Novi Zagreb
Otvoritev 9. junija 2008

Po uspešnem gostovanju v Banskih dvorih v Banja Luki, kjer se je v sodelovanju z Galerijo Božidar Jakac predstavil v začetku leta, Jože Marinč te dni ponovno razstavlja v renomiranem razstavišču v Zagrebu.

Anita Zlomisljić, vodja galerije Vladimir Bužančić, je ob otvoritvi razstave dejala: "V abstraktnem slikarstvu s poudarkom na barvi, ob vehementni, nekontrolirani

potezi roke nad horizontalno pozicionirano slikarsko podlogo, prepoznamo dediča abstraktnega ekspresionizma, v katerem avtor gestualno beleži trenutna stanja psihe. Takšna slika je rezultat procesa, ki z večplastnim nanosom barve transformira monokromno osnovo in osvobaja tretjo dimenzijo. Tak proces je za slikarja avantura, pri kateri mu rezultat ni dan vnaprej, za gledalca pa pomeni dinamičen mikrokozmos, znotraj katerega potuje po prostranstvih konfrontacij in prehodov različnih barv in gostot. Govorimo o slikah, ki s svojo izrazito vertikalno formo oblikujejo prostor, so z njim v dialogu ter skupaj z njim dihajo."

• Goran Milovanović

RAZSTAVA SKIC ZDRAVKE RIHTARŠIČ

KUD FLOKart je v zadnjih dneh aprila odprl že tretjo razstavo v kletnem prostoru Lamutovega likovnega salona. Tokrat se s skicami za projekt Hundertploščic predstavlja Zdravka Rihtaršič, učiteljica likovne vzgoje na oš Kolezija v Ljubljani. Mozaik, ki je del avtoričnega diplomskega dela, prikazuje njeno študijsko pot iz domačega Kranja v Ljubljano, kjer je obiskovala Srednjo šolo za oblikovanje in fotografijo, in od tam v Maribor na študij Likovne pedagogike. Razstavljen so skice, ki kažejo razvoj ideje in preslikavo končnega izdelka-mozaika v naravni velikosti. Zdravkina dela so igra barv in organskih oblik, tako kot dela dveh velikih mojstrov mozaika, ki sta jo

Zdravka Rihtaršič, Foto: Matej Jordan

navdihovala pri delu: avstrijski slikar in arhitekt Friedensreich Hundertwasser in španski arhitekt Antonio Gaudi.

Mozaik, ki je nastal v okviru Tedna mladih 2007, krasi teraso kavarne mitnica v Kranju, še nekaj časa pa je v isti kavarni na ogled tudi razstava fotografij skic za mozaik. Razstava v Kostanjevici je še vedno na ogled.

Zahvaljujemo se Galeriji Božidar Jakac za pomoč pri postavitvi razstave.

• Urška Kuplenik

POLETNE DEJAVNOSTI

Zaključna prireditev projekta Živim v dolini gradov, ki ga je v šol.letu 2007/2008 izvajal Vrtec Krško. V sklopu projekta smo v Galeriji Božidar Jakac pripravili posebne programe spoznavanja likovnih zbirk za najmlajše. Foto: Fototeka GBJ.

GALERIJA BOŽIDAR JAKAC KOT PROSTOR KREATIVNOSTI

Odsev čudenja na otrokovem obrazu je nagrada za življenjsko delo v muzeju. Cilj muzejskega izobraževanja je ravno v krepitvi odnosov med ljudmi – najsi bodo to otroci ali odrasli – in muzejskimi predmeti: ne v učenju dejstev ampak v sejanju semena interesa, iskre navdiha. (Ambrose, Pain: Museums basics)

Ob spreminjajoči vlogi muzejev in galerij po svetu v zadnjih desetletjih, se ti iz statičnih zakladnic izdelkov in predmetov vse bolj spreminjajo v aktivna izobraževalna središča, in muzeji, ki s tem dobivajo nove funkcije, potrebujejo tudi "novo", "aktivno" publiko. V Galeriji Božidar Jakac jo izobražujemo tudi skozi pedagoške programe, ki jih pripravljamo za različne ciljne skupine, v prvi vrsti za osnovnošolsko mladino, kateri ponujamo vodene ogledne izbranih stalnih zbirk in začasnih razstavnih programov ter vodstvo skozi izbrano stalno zbirko (praviloma res samo eno) z ude-

ležbo v ustvarjalni delavnici. Tej populaciji sta namenjena tudi umetniški seminar oz. poletna delavnica, ki na izbrano temo poteka v času poletnih počitnic ter "ustvarjalnice", ki praviloma potekajo enkrat mesečno v popoldanskem času (te so organizirane za otroke med 5. in 12. letom starosti, ki prihajajo iz lokalnega prostora). Posebnost slednjih programov je, da jih večinoma vodijo umetniki, ki razstavljajo v enem od razstavišč Galerije Božidar Jakac, bodisi v Lamutovem likovnem salonu, prostorih lapidarija ali pa v nekdanji samostanski cerkvi. Udeleženci delavnic dobivajo na ta način možnost, da ustvarjalni proces razvijajo ob umetniku, ki ima velikokrat tudi bogate pedagoške izkušnje, v vsakem primeru pa gre za razvite umetniške osebnosti, ki s svojim širokim znanjem nudijo otroku kreativna izhodišča, ki jih prvenstveno uporabi v procesu ustvarjanja v delavnici, nedvomno pa se ob tem izgrajuje tudi otrokova samozavest in samozavedanje o lastnih ustvarjalnih možnostih.

V LETOŠNJEM POLETJU VABIMO V NASLEDNJE PROGRAME:

- Ustvarjalnica z akademsko kiparko

Metko Kavčič ob razstavi Vrata, M. Kavčič in B. Borčiča

- Lamutov likovni salon Galerije Božidar Jakac, 11. junij, ob 15. uri
- Ustvarjalnica z akademskim kiparjem Iztokom Marohom ob njegovi razstavi Aluzije
- Galerija Božidar Jakac, 18. junij, ob 16. uri
- Ustvarjalnice ob Forma vivi 2008
- Galerija Božidar Jakac, 9., 16. in 23. julij, ob 10. uri
- Ustvarjalnica ob razstavi Sandija Červeka v nekdanji samostanski cerkvi
- Galerija Božidar Jakac, 30. julij, ob 10. uri
- Ustvarjalnica ob razstavi Prvi listi
- Lamutov likovni salon, 20. avgust, ob 10. uri

GRAFIČNA DELAVNICA

V 20-urnem programu bosta akademska slikarka in grafičarka, Nataša Mirtič ter kustosinja pedagoginja Helena Rožman, udeležencem predstavili grafične fonde Galerije Božidar Jakac in zgodovino grafičnih tehnik, v nadaljevanju pa se bodo seznanili s tehnikami globokega tiska ter izdelali grafično delo v izbrani tehniki – jedkanica, akvatinta ali suha igla.

Delavnica je namenjena mladostnikom in odraslim, sprejmemo do 10 udeležencev!

Kotizacija: 150,00 EUR

KIPARSKA DELAVNICA

V delavnico, ki jo bo med 2. in 6. julijem vodil likovni pedagog Valter Rabič, nas bodo popeljala bajna bitja, ki so (ali pa še) živela v prostoru med Gorjanci in Krko. Z nekaterimi je povezana celo pozidava danes že nekdanjega cistercijskega samostana.

Delavnica je namenjena otrokom med 7. in 14. letom, sprejmemo do 12 udeležencev!

Kotizacija: 30,00 EUR

INFORMACIJE:

Galerija Božidar Jakac
Grajska cesta 45, Kostanjevica na Krki
Telefon: 07 49 87 008
Fax: 07 49 87 335
www.galerija-bj.si
e-pošta: helena.rozman@galerija-bj.si
• Helena Rožman, višja kustodinja, pedagoginja

MED POČITNICAMI NI PROSTORA ZA DOLGČAS!!!

Prihajajo počitnice, in tega se zavedamo vsi. Starši, babice in dedki ter seveda otroci, že vneto razmišljajo, kaj bodo počeli in kam se bodo odpravili v vročih poletnih dneh.

Da bo odločitev nekoliko lažja, smo Društvo prijateljev mladine Kostanjevica na Krki in Osnovna šola Jožeta Gorjupa za vse, ki ste željni dogodivščin, pripravili nekaj delavnic in drugih aktivnosti, s katerimi si boste krajšali počitniške dni. Kot že vsako leto, bomo skupaj odpotovali v Planet Tuš, kjer si bomo ogledali film Asterix na olimpijskih igrah, temu bo sledila mini šola jahanja. Da bomo za rojstni dan naših staršev prijetno presenetili vse, bosta poskrbeli kuharska in likovna delavnica. Plesna in športna delavnica se bosta trudili, da boste tudi

poleti ostali v odlični kondicijski pripravljenosti. Za spretnosti in sposobnosti vaših prstkov in možgančkov, pa bosta poskrbeli lutkovna in naravoslovno tehnična delavnica. Poletne dogodivščine bomo zaključili s pohodom in piknikom, z veliko dobre volje in z mislijo, da drugo leto spet preženemo dolgčas na tako simpatičen način. Pozdravček poletju, prihaja jesen!!!!

1. OGLEDE FILMA V PLANETU TUŠ NOVO MESTO – ASTERIX NA OLIMPIJSKIH IGRAH
Odhod 27.06.2008, ob 09. uri izpred oš Jožeta Gorjupa, ogled in prevoz sta brezplačna, omejeno število prijavljenih
2. MINI ŠOLA JAHANJA
Dobimo se 30.06. in 01.07.2008 ob 09. uri na kmetiji Vodopivec na Dobah.
3. KUHARSKA DELAVNICA
02.07.2008 ob 10. uri lokacija: oš Jože Gorjup

4. LIKOVNA DELAVNICA
03.07. in 04.07.2008 ob 10. uri lokacija: oš Jože Gorjup
5. PLESNA DELAVNICA
14.07. do 18.07.2008 ob 10. uri lokacija: telovadnica oš Jožeta Gorjupa
6. LUTKOVNA DELAVNICA
28.07. in 29.07.2008 ob 16. uri lokacija: OŠ Jože Gorjup
7. NARAVOSLOVNO TEHNIČNE DELAVNICE
30.07., 31.07. in 01.08.2008 ob 17. uri lokacija: OŠ Jože Gorjup
8. ŠPORTNE DELAVNICE
21.08. in 22.08.2008 ob 19. uri lokacija: na igrišču pri oš Jožeta Gorjupa
9. POHOD IN ZAKLJUČNI PIKNIK
30.09.2008 ob 17. uri zbirno mesto: pred oš Jožeta Gorjupa

• Saša Cvitan

PROMENADNI KONCERT PIHALNEGA ORKESTRA KOSTANJEVICA NA KRKI

Vabljeni na 14. promenadni koncert pihalnega orkestra Kostanjevica na Krki, 25. 6. 2008 pred Lamutovim likovnim salonom.

Foto: Matej Jordan

POD GRAJSKIMI LIPAMI BODO ZAŽIVELE ZGODBE

Gostovanje ekipe Za 2 groša fantazije

19. in 20. junija bo v Kostanjevici v okviru pravljичne turnee »Grošev tur« nastopila skupina pripovedovalcev in glasbenikov, združenih pod imenom "Za 2 groša fantazije". Njihove pravljice sicer lahko poslušamo vsak dan med ponedeljkom in petkom na valovih Radia Študent, pa vendar nam njihovi nastopi "v živo" pričarajo dogodek, ki ga ne kaže zamuditi. V prav posebnem vzdušju, ob spremljavi glasbe, bodo preko glasov špikerjev Radia Študent zaživele hudomušne, lirične, grozljive, skrivnostne, čudežne ljudske zgodbe iz domače zakladnice in iz vsega sveta – tudi kostanjeviške se bodo našle vmes. Posebej za to priložnost smo se pogovarjali z Natašo, eno od sedmih soustvarjalok projekta, ki nam je povedala vse o tem, kako se fantazira za dva groša.

Šest let na moč izvirnega in uspešnega delovanja je za vami. Kako se je vse skupaj sploh začelo?

Nekega poletja sva z Alenko ugotovili, da bi zanimanja, ki so naju dotlej združevala na prijateljski ravni, radi uresničili tudi v ustvarjalnem procesu, ampak takrat še nisva imeli pojma, v kakšnem. Družilo naju je delo na radiu, ljubezen do glasbe, zanimanje za literaturo, predvsem za zgodbe... želeli sva (iz) najti medij, ki bi ves ta širni spekter združeval. Beseda je dala besedo in odločili sva se uporabiti to, kar je bilo najbolj pri roki – radio. Skupaj z drugimi smo začeli z izbiranjem ljudskih zgodb. Špikerji so jih interpretirali, opremili smo jih z glasbo iz bogate radijske fonoteke, vse skupaj smo posneli v studiu ter zapakirali v kratko radijsko formo. Zanimalo nas je pa tudi, kako bi vsa stvar potekala v živo. Naš prvi večer živega pripovedovanja se je zgodil na Metelkovi, še isto leto. Mislili smo, da ne bo nikogar, a dvoranica je bila polna in obiskovalci... še zdaj se naježim ob spominu na njihovo navdušenje. Za nas je bilo to popolno presenečenje, saj smo vse skupaj zastavili brez velikih ambicij, čeprav z obilo veselja do dela. Tisti prvi nastop nam je dal moč in energijo za naprej, naslednji pa so pravilnost naše odločitve le še potrdili.

Foto: Za dva groša fantazije

Večerni nastop v Kostanjevici bo namenjen pravljicam za odrasle. Pravljice in odrasli – kaj to sploh sodi skupaj?

Seveda. Še več, pravljice so bile vse do pojava otroka, otroštva kot posebne kategorije, stvar vseh. Odraslih in otrok. Ljudje so vedno radi poslušali, kaj se je komu zgodilo, in bolj ko je bil ta dogodek čuden, včasih čudežen, raje so pripovedovali o njem. Zgodbe so tako prehajale, se razprševale, in vsak pripovedovalec je stvar obrnil po svoje, kako malenkost dodal ter kje druge odvzel. Najlepše pri teh zgodbah je bilo, da so bile vselej v procesu nastajanja, da se nikdar niso pustile ujeti v nobeno dokončno obliko. Del tovrstne tradicije pripovedništva želimo biti tudi sami. Zanima nas, kako povedati zgodbo, pri čemer se ne omejujemo zgolj na eno vrsto občinstva – naše zgodbe so namenjene vsem. Opažamo, da je naše odraslo občinstvo sicer izgubilo stik s pripovedovano zgodbo, ni pa izgubilo hrepenenja po njej. Hrepenenja po čudežnem. To se, divji naglici naših življenj navkljub, ne da kar tako zatreti. Na srečo.

Naslednje jutro, 20. junija, boste nastopili za otroke. Zdi se mi, da ste našli način, kako otrokom približati celo tako kompleksna čustva, kot so ljubezen, sovraštvo, zavist... Za razliko od mnogih drugih priveditev za otroke, vaši nastopi nikdar niso sladkobni. Kako to, da ste se odločili za tak pristop?

Otrok intuitivno ve, da svet ni Diznilend, in v tem ga ne moremo prelisiti. Zanimajo ga kompleksna čustva, prav tako kot odrasle. Privlači ga lepota, pa tudi kanček grozljivosti. Skozi pravljice, ki vsebujejo oboje, tako dobro kot tudi slabo, otrok razrešuje svoj odnos do sveta. Išče svoje mesto v svetu. Seveda je njegov način odkrivanja teh tem drugačen in tega se zavedajo tudi naši pripovedovalci. Prilagodijo pripoved, mimiko, več je sodelovanja z občinstvom. Zgodbe poenostavimo, kar seveda ne pomeni, da jih osiromašimo. V samo vsebino ne posegamo.

Pred vami je druga turneja, "Grošev tur", tokrat v znamenju Dolenjske, Bele krajine in celo Hrvaške. Kako to, da ste se odločili nadgraditi nastope v prestolnici s kraji, ki vas včasih popeljejo daleč stran od nje?

Dolgo preden smo zares začeli s turnejami, smo sanjali o tem, da bi pripeljali naše pripovedi v kraje, ki niso vsak dan deležni tovrstnega dogajanja. Mislim, da v tem vsi najbolj uživamo. Pogosto nas pridejo poslušati ljudje, za katere si na prvi pogled ne bi nikdar mislili, da jih bo to, kar počnemo, zanimalo. Občinstvo je dosti bolj mešano kot v Ljubljani. Pred samim nastopom je na njihovih obrazih pogosto opaziti negotovost. Potem pa se nekaj zgodi, "padejo notri", in na koncu so zmeraj navdušeni. Nekaj so dobili, ne le predstave, pač pa tudi to, kar pravljice prenašajo... smisel. Groševi turi in gostovanja so vedno zasnovani tako, da pripovedujemo tudi pravljice prostora, v katerega pridemo. S tem prostorom

izkažemo spoštovanje ter ga hkrati ozavestimo. Predlanskim smo gostovali v Hrastniku in k nam je po koncu pristopila neka starejša gospa, bila je ganjena! Obudili smo pripovedi njenega otroštva, za katere pozneje ni bilo več časa in tako se je stik izgubil.

Torej se s pomočjo vaših gostovanj ljudje spet začnejo spominjati...

... kako so si včasih pripovedovali zgodbe, ja. In več od tega – zdi se mi, kot bi naše pravljice včasih znova povezale že

skrhane vezi skupnosti. S tem, ko ljudje obudijo spomin na svoja pripovedna izročila, prepoznajo tudi njihovo vrednost. Te pa nikakor ne gre zanemariti. Včasih v okviru naših gostovanj nastopijo celo lokalni pripovedovalci.

Torej se na vašem bližnjem gostovanju lahko nadejamo tudi kakšne kostanjeviške pravljice?

... Seveda a katera bo to in kako bo povedana, tega ne povem. Naj ostane presenečenje.

• Jana Drašler

Ilustracija: Zvonko Čoh

2. GROŠEV TUR

**Pravljična tridnevna turneja ekipe Za 2 groša fantazije!
19. – 21. junij 2008**

Ljudske pravljice ob živi glasbeni spremljavi pripovedujemo v naslednjih krajih:

- KOSTANJEVICA NA KRKI, Galerija Božidar Jakac, četrtek, 19. junij, 20.30 – za odrasle in Osnovna šola Jožeta Gorjupa, petek, 20. junij, 10.00 – za otroke
- OGULIN (HRVAŠKA), 3. ogulinski festival bajke, Regoč, petek, 20. junij, 17.30 – za otroke in 20.00 – za odrasle
- ČRNOMELJ, Jurjevanje v Beli krajini 2008, Trg sv. Duha (v primeru slabega vremena MKK), sobota, 21. junij, 18.00 – za otroke – in 20.30 – za odrasle

Za 2 groša fantazije je ekipa pripovedovalcev in glasbenikov, ki bo obiskala to in ono stran Gorjancev, obredla to in ono stran Kolpe ter pripovedovala: Trdinove, butorajske, Ivanine, takšne in drugačne ljudske zgodbe. Ob 20.30 večerni uri pripovedujemo odraslim, v posebnih programih pa tudi otrokom.

O EKIPI

Na ljubljanskem Radiu Študent so že šesto sezono doma tudi pravljice. Vsak dan med ponedeljkom in petkom ob 19.50 uri (s ponovitvijo ob koncu programa) v oddaji Za 2 groša fantazije poslušalcem ponudimo po eno ljudsko pripoved. Ime oddaje smo si sposodili pri Franetu Milčinskem – Ježku, v njej pa s pomočjo glasov sedanjih in bivših špikerjev Radia Študent zaživijo hudomušne, lirične, grozljive, skrivnostne, čudežne ljudske zgodbe iz domače zakladnice in z vsega sveta. Poiščemo jih v knjigah, revijah, k iskanju in prevajanju še neobjavljenih ljudskih zgodb v slovenščini vabimo z natečajem Nova ljudska, pravljice in živahne pripovedovalce pa iščemo

tudi na terenu. Pripovedujemo jih tudi v živo – pripovedovalsko-glasbenim predstavam pravimo Pravljična Rešetanja, in letos se že drugič odpravljamo na tridnevno pravljico turnejo, ki smo ji dali ime Grošev tur.

Producent: Društvo za oživljanje zgodbe 2 koluta.

Grošev tur podpirajo: Radio Študent; Ministrstvo za kulturo RS; Galerija Božidar Jakac; Osnovna šola Jožeta Gorjupa, Kostanjevica na Krki; Turistična zajednica Grada Ogulina, MKK Črnomelj, RIC Bela krajina.

www.za2grosafantazije.com

Foto: Za dva groša fantazije

Značilna podoba belorepca v letu, Foto: Andrej Hudoklin

VARSTVO GNEZDA BELOREPCA

Krakovski gozd je eno izmed pomembnejših območij ptic v Sloveniji, ki so za svoje gnezdišče izbrala največji sklenjeni ostanek nižinskega poplavnega gozda doba in belega gabra v Sloveniji. To je tudi eno ključnih mokrišč v dolini reke Krke, na katerem hidrološke razmere opredeljuje površinska voda, ki zaostaja na glinenih tleh, visoka podtalnica in pogoste poplave reke Krke in pritokov. Gozd daje zavetje številnim ogroženim rastlinskim in živalskim vrstam, med katerimi po naravovarstvenem pomenu izstopajo prav ptice. Gozd z obrobjem je opredeljen kot del evropskega ekološkega omrežja Natura 2000. V njem je bilo do sedaj zabeleženih prek 120 vrst ptic z okoli 100 gnezdilci. S stališča Natura 2000 je v nižinskem gozdu pomembna prisotnost populacije srednjega detla, ki je z okoli 300 osebki tretja največja v Sloveniji. Številčni so prav tako belovrati muharji, ki za svoja gnezda pogosto uporabijo prav dupla srednjega detla. Med velikimi letalci ni mogoče prezreti črne štorke, predvsem pa redkega orla, malega klinkača, ki ima tu že desetletja edino znano gnezdo v Sloveniji.

Ob vsem ptičjem bogastvu nas je leta 2005 razveselila novica, da se v osrednjem delu Krakovskega gozda skriva tudi gnezdo orla belorepca. Gnezdo je v krošnji mogočnega hrasta, v družbi osamelih dreves sredi večje poseke, namenjene obnovi sestoja. Kdo bi si mislil, da bomo orla, ki potrebuje za prehranjevanje obsežne vodne površine, lahko opazovali tudi na Dolenjskem in v Posavju. V Sloveniji je v preteklosti imel status preletne vrste. Pred desetletji je presenetila njegova gnezditelj v vzhodni Goteniškega Sneznika, sedaj pa tudi pri nas na Dolenjskem, kjer je bil v zadnjem desetletju večkrat opažen ob reki Krki in Savi.

Belorepec (*Haliaeetus albicila*), imenovan tudi jezerski orel in postojna, je največji v Sloveniji gnezdeči orel, saj zraste do 91 cm, razpon peruti pa ima med 200 in 240 cm. Kot pri večini ujed, je samica nekoliko večja od samca. V letu ga prepoznamo po širokih perutih in kratkem klinastem repu

bele barve. V letu spominja na desko, saj so peruti po vsej dolžini enako široke, dlanska peresa pa ima široko razprta. Njegov življenjski prostor so morske obale, reke in jezera, kjer se hrani predvsem z večjimi ribami. Opažanja krakovskega orla kažejo, da njegov prehranjevalni okoliš obsega spodnji tok Krke do Otočca ter območje spodnje Save, kjer so zanj zanimive tudi gramoznice v Vrbinu. Gotovo gre za par, ki pripada razmeroma številni hrvaški panonski populaciji belorepcev, ocenjeni na 80-90 parov.

Najbolj občutljiv del belorepčevega življenjskega prostora je gnezdo, ki ga par zgradi na drevesu zgodaj spomladi, nato pa praviloma uporablja daljše časovno obdobje. Izkušnje so pokazale, da povečana človekova prisotnost negativno vpliva na gnezdilno uspešnost. Prav zato nas je lani močno zaskrbelo, ko smo dobili obvestilo, da z gnezdilnega drevesa visi prusik – pomožna plezalna vrstica. Vrvica je vzbudila sum, da nekdo streže mladiču po življenju.

Gnezda velikih ujed so med poznavalci praviloma skrbno varovana skrivnost, ko pa postanejo ta ogrožena, je potrebno zagotovi njihovo učinkovito varstvo. Po posvetu z ornitologi Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, smo se odločili, da zaradi očitnega ogrožanja poiščemo zaveznitvo in pomoč pristojnih gozdarjev in lovcev, ki so stalno prisotni na terenu. Na sestanku s predstavniki Zavoda RS za varstvo narave, Zavoda za gozdove Slovenije, Lovske družine Veliki Podlog, Lovske družine Kostanjevica na Krki, Inšpektorata za okolje, Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije ter župana Občine Kostanjevica na Krki, smo se dogovorili, da bomo v času gnezdenja vzpostavili nadzor gnezda. Koordiniran nadzor je stekel v sodelovanju z lokalnimi lovci in gozdarji, tako da je mladič v začetku poletja varno poletel. Letos je na gnezdu nov mladič, dogovor z gozdarji in lovci pa še vedno drži! Očitno je, da so najbolj učinkoviti varuhi narave lahko ljudje, ki z njo živijo!

• Andrej Hudoklin, Zavod RS za varstvo narave, OE Novo mesto

KOSTANJEVICA NA KRKI IN KOROŠKI VOJVODE SPANHEIMI

Mineva že šesto leto, kar smo Kostanjevčani slavnostno praznovali 750. obletnico pisne omembe mesta Kostanjevica. Morda je prišel spet čas, da se malo spomnimo tistih, ki so tako ali drugače zaslužni, da je Kostanjevica leta 1252 pridobila mestne pravice. Tako ne moremo mimo koroške vojvodske družine Spanheimov, ki je najbolj zaslužna, da se je naše naselje razvilo do te mere, da je dobilo pravico imenovati se mesto. Tudi mogočna zgradba nekdanjega cistercijanskega samostana nas povezuje s to pomembno plemiško družino. Ime Bernhard Spanheimski nam je nekako še v spominu, o drugih članih te mogočne rodbine pa ne vemo več veliko. Tako se mi zdi primeren trenutek, da spregovorimo o tej plemiški družini, ki je dala pečat v določenem časovnem obdobju tudi našemu mestu. Začetnike Spanheimov, ki so povezani s slovenskim etničnim prostorom, gre iskati v prvo polovico 11. stoletja, ko se je na Koroško priženil Sigfrid s Porenja, točneje z gradu Sponheim, po katerem se je rodbina pričela imenovati. S poroko z Rikardo, ki je izvirala iz stare plemiške rodbine Sighardingov, ki so obvladovali velik prostor med Bavarsko in Koroško, mu je uspel veliki met. Rikarda sama je bila edina dedinja po smrti zadnjega Sighardinga Engelberta IV., in s to poroko si je Sigfrid pridobil velike posesti na Koroškem, z njimi pa ugled in politično moč. V njunem zakonu so se rodili štirje moški potomci, ki so si vsi ustvarili pomembne pozicije tako v vojaško političnih kot cerkvenih krogih. Za nadaljni razvoj dogodkov je bil najpomembnejši njun sin Engelbert I. Spanheimski, ki si je s poroko s Hedviko iz Moše, katera je pripadala visokoplemiški družini v Furlaniji, ponovno okrepil tako pozicije na Koroškem kot tudi v Veronski marki. V njunem zakonu se je rodilo šest potomcev, kateri so si vsi ustvarili pomembne pozicije v visoki družbi plemiške strukture. Naziv koroških vojvod je prinesel v hišo Spanheimov njun najmlajši sin Henrik IV., katerega krstni boter Henrik III. Eppensteinski je umrl brez potomcev in je z njegovo smrtjo naziv koroških vojvod pripadel družini Spanheimov, velike posesti pa štajerskim plemičem Otokarjem. Ker je njun sin Henrik IV. umrl brez potomcev, se je naziv prenesel na njegovega najstarejšega brata Engelberta II., ki je bil poročen z Uto, dedinjo Passauskih grofov. Tudi njun zakon so obogatili številni po-

tomci, ki so bili tudi relativno uspešni v svojih prizadevanjih po moči in ugledu. Ker sta bili posvetna in cerkvena sfera v obravnavanem času v tesni medsebojni povezavi, nas ne sme presenečati, da so si plemiči prizadevali tako za posvetne kot visoke cerkvene službe. S tem, da so starši sami namenjali svoje otroke za določene službe, so si načrtno prizadevali za prevzemanje škofovskih mest ali opatskih pozicij. S tem so si prepričali nepotrebno drobljenje svojih družinskih posesti, in hkrati zagotovili svojim potomcem njihovem rangi primerno življenje. To je veljalo tudi za Spanheime, tako da ni čudno, da jih lahko najdemo tudi v visokih cerkvenih in ne le posvetnih službah. Drugi sin Engelberta II. Ulrik I. je prevzel položaj koroškega vojvode še pred smrtjo svojega očeta. Premišljenim porokam navkljub vojvodski naziv ni sam po sebi prinašal velike moči, saj je bila ključna moč vendarle velikost in strnjjenost posesti, ne le zgolj naziv. Dva sinova Ulrika I. sta nosila vojvodski naslov; sprva skoraj dvajset let Henrik V. in polnih dvajset let Herman II. Slednji je bil prvi Spanheim, ki je hotel utrditi vojvodske pozicije, kot dejanski center moči, da bi nadvladal ostale plemiške družine v vojvodini Koroški, a sta mu nasprotovali tako Salzburška nadškofija kot Bamberška škofija, ki sta imele velike komplekse ozemlja izven vojvodskega vpliva. Herman je imel v zakonu z Agnes dva sinova, ki sta nosila naziv koroškega vojvode. Starejši sin Ulrik II. ga je pridobil s šestimi leti, a je bil bolehen, zato ga je na začetku 13. stoletja, ko je umrl brez potomcev, nasledil brat Bernhard II., ki je najbolj zaslužen za razvoj Kostanjevice, tako s podelitvijo mestnih pravic leta 1252 kot tudi z ustanovitvijo cistercijanskega samostana v njeni neposredni bližini. Položaj koroškega vojvode je močno utrdil in ga imel v svojih rokah 54 let. Oba njegova sinova, ki ju je imel iz zakona z Juto Premysl sta nosila naslov koroškega vojvode. Starejši Ulrik III., ki je leta 1269 umrl brez dedičev, je za dediča določil bratranca Otokarja II. Premysla. Temu se je sicer uprl njegov mlajši brat Filip, ki je bil sprva namenjen visokim cerkvenim službam, a ga je bolj »mikala sablja kot muštranca«, zato se je potegoval za vojvodsko mesto. Zaradi vojaške premoči Otokarja je prišel do svojega zadoščenja šele leta 1275, ko se je oprl na Rudolfa Habsburškega, ki je bil izvoljen za cesarja Svetega rimskega cesarstva nemške narodnosti in je Filipa imenoval za koroškega vojvoda, a dejanske oblasti, kot jo je imel pred tem njegov oče ali brat, žal, ni imel. Umrl je leta 1279 in z njegovo smrtjo se je zaključila nekdanja mogočna rodbina koroških Spanheimov, čeprav v svoji stranski veji grofov Ortenburških živi še danes.

• Marko Vengust

Foto: Janja Grubar

KLOPI

Lepo, toplo vreme nas vabi na izlete, sprehode v naravo, v gozdove, kjer se lahko sprostimo in si nabere energije. Prinaša pa tudi nadlogo, ki lahko pošteno ogrozi zdravje posameznika. Gozd je namreč tudi življenjski prostor klopov, čigar ugriz je nevaren za človeka, saj lahko prenaša povzročitelje nevarnih bolezni. Pri nas sta najpogostejši klopni meningoencefalitis in boreliosa lyme. Z borelio so okuženi klopi po vsej Sloveniji. Klopov okuženih s povzročiteljem meningoencefalitisa pa je največ na Gorenjskem, Koroškem in v ljubljanski regiji.

ŽIVLJENJSKI PROSTOR

Klopi živijo v predelih z bujno vegetacijo. Najraje se zadržujejo na zaraščenih predelih, kot so visoka trava, grmovja, gozdna podrast in na robovih jas. Prezimijo v listju, drevesnih skorjah, zemlji. Če je zima mila in pomlad vlažna, se poveča njihova dejavnost. Ko se temperatura tal poviša, postanejo aktivni. Kadar je temperatura nižja od 5 do 7°C, klopi mirujejo. Nevarnost okužbe traja od februarja do novembra, največ obolenj pa je od maja do oktobra. Največ jih je do višine 600 m. V višjih legah jih je manj.

OD UGRIZA DO OKUŽBE

Klop ima izredno razvita čutila, s katerimi zazna najšibkejšo toplotno tokove, premike in rahel vonj. Tako odkrije žrtev, na katero se prisesa. Najpogosteje so to gozdni sesalci in ptiči. Ne brani se tudi večjih živali in človeka. Ko pride na človeka, poišče najnežnejše dele kože, da je prodor lažji. Človek ugriza navadno sploh ne čuti, saj preden začne klop sesati, izloči nekaj slin, pomešane s snovjo, ki ublaži bolečino in preprečuje strjevanje krvi. Če je klop okužen, med sesanjem vbrizga v gostitelja skupaj s slino tudi povzročitelja bolezni. Vendar pri vbodu okuženega kropa ne pride vedno do okužbe gostitelja.

Kri sesajo samo samice. Samci se prehranjujejo s tkivno tekočino. Ko se samica nasesa krvi, se mehki del telesa v obliki meha lahko razširi na dvestokratno velikost, nato se spusti z gostitelja. Samec lahko ostane na njem tudi več mesecev.

ZAŠČITA

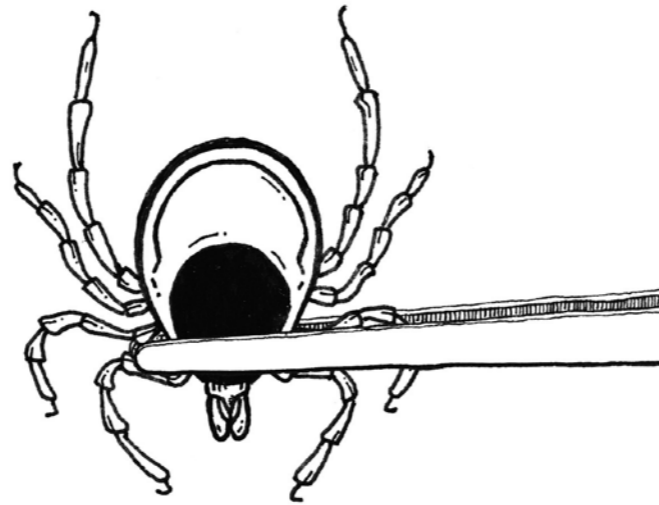
Pred izletom v naravo se oblečemo, da je čim več kože pokrite, oblačila naj bodo gladka, da se jih klop ne more oprijeti, in svetla, da ga prej opazimo. Nepokrite dele kože namažemo s sredstvi, katerih vonj odganja klope. Ko pridemo domov, telo natančno pregledamo (kožne gube, uhlje, dimlje, pazduhi), se stuširamo in umijemo glavo. Oblačila dobro skrbimo, če so pralna, jih operemo.

ODSTRANJEVANJE KLOPA

Če opazimo kropa, je pomembno, da ga čim prej odstranimo. Pri tem moramo biti zelo previdni, da v koži ne ostane delček rilca, kar povzroča neprijetno gnojenje.

- odstranite kropa iz kože kar se da hitro.
- uporabite dobro pinceto, da lahko zgrabite kropa čisto pri koži
- odločno potegnite prisanega kropa iz kože
- umijte kožo z milom in toplo vodo

- kropa ne zmečkajte, temveč ga odvrzite v koš za gospodinjske odpadke. Če kropa slučajno zmečkate, očistite kožo z milom in toplo vodo ali alkoholom
- za odstranjevanje kropa ne uporabljajte nobenih mazil, krem, lakov za nohte, petroleja ali česar koli drugega.
- Čim hitreje kropa opazimo in odstranimo, manjša je možnost okužbe!

LYMSKA BORELIOZA

Je najpogostejša bolezen, ki jo prenašajo klopi. Pojavlja se z različnimi kliničnimi slikami. Najpogosteje se začne z značilnimi spremembami na koži. Na mestu vboda se po nekaj tednih pojavi rdečina, ki se širi navzven, v sredini blede in dobi obliko obroča. Lahko se pojavi tudi vročina, močno potenje, vrtoglavica, glavobol, bolečine v mišicah in močna utrujenost. Mesto vboda je potrebno opazovati več tednov, in če opazimo značilno rdečico, takoj obiščemo zdravnika, da predpiše ustrezno antibiotsko terapijo, ki prepreči nadaljni razvoj bolezni. Rdečina sicer po določenem času izgine tudi brez zdravljenja, vendar bolezen lahko še napreduje in se po nekaj mesecih pojavlja kot vnetje osrčnika, sklepov, mišic in živčevja, kar lahko privede do kroničnega vnetja kože, sklepov in živčevja.

Vsi omenjeni znaki pa niso pravilo in okužba pogosto poteka neznatno. Vsekakor je najpomembneje, da si zapomnimo, kje nas je klop ugriznil in smo pozorni na morebitne bolezenske znake.

Cepiva, s katerimi bi ljudi učinkovito zaščitili, še ni na voljo. Priporočljivo pa je zdravljenje z antibiotiki v vseh fazah bolezni. Prej začnemo z zdravljenjem, ugodnejša je prognoza.

KLOPNI MENINGOENCEFALITIS

V Sloveniji je okuženost klopov s tem virusom zelo pogosta, zato je ugriz lahko nevaren. To je virusno obolenje možganske ovojnice in osrednjega živčevja. Na mestu ugriza praviloma ni opaznih sprememb na koži, bolezen pa običajno poteka v dveh fazah.

Prva faza se začne približno 7 dni po ugrizu: slabo poču-

tje, glavobol, bolečine v mišicah. Bolezenski znaki v nekaj dneh, do treh tednov ponehajo.

Druga faza: povišana temperatura, hud glavobol, bruhanje, lahko tudi nezavest.

Bolezen lahko pusti trajne posledice: glavobol, zmanjšana delovna sposobnost, tudi ohromelost.

Najboljša zaščita pred boleznijo je cepljenje. Cepivo je varno, učinkovito in ljudje ga dobro prenašajo. Potrebno je trikratno cepljenje. Priporočljivo je, da se prva dva odmerka opravi v zimskih mesecih z enomesečnim razmakom. Tretji

odmerek sledi čez devet do dvanajst mesecev. Za poživitev imunosti moramo ponoviti cepljenje z enim odmerkom čez tri leta, nato na vsakih pet let. Žal cepivo ne varuje tudi proti boreliozii. Za vse, ki daljši ali krajši čas bivajo na okuženih območjih, je cepljenje zelo priporočljivo.

Zagotovimo si primerno zaščito, da nas tako majhna živalca ne bo odvrnila od prijetnega bivanja v naravi.

Vir: Inštitut za varovanje zdravja RS

• Damjana Grubar

NAJAVA SODELOVANJA Z NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI, DRUŠTVI, OBČINO IN ZAVODOM ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO NOVO MESTO.

Zdravje je pozitiven koncept, ki obsega družbene in osebne danosti ter fizične sposobnosti. Zaradi tega promocija zdravja ni samo odgovornost zdravstvenega sektorja, ampak vodi preko zdravega življenjskega sloga do doseganja blagostanja.

Premajhna telesna aktivnost, nezdrava prehrana, razvade (prekomerno pitje alkohola in kajenje tobaka, poseganje po nedovoljenih drogah) ter stres, spadajo med dejavnike tveganja za razvoj kroničnih nenalezljivih bolezni. Te bolezni so danes najpogostejši vzrok obolenja in umiranja odraslih ljudi pri nas in drugod v razvitem svetu. Naš cilj je zato - preko osveščanja prebivalcev in zmanjševanja števila ljudi z nezdravim življenjskim slogom - doseči boljše zdravje, ki je ena od osnovnih potreb in za večino ljudi najvišja vrednota v življenju. To lahko dosežemo z uveljavitvijo gibalne in prehranske strategije, ki jo je sprejela Vlada RS v letu 2007 (http://mz.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/dokumenti/).

Promocija zdravja je proces, ki omogoča posamezniku ali skupini, da poveča nadzor nad lastnim zdravjem, ga ohranja in krepi. Predstavlja stičišče dognanj različnih področij in zahteva vključevanje ter koordiniranje dela številnih partnerjev, saj se jo le tako lahko približa ljudem in zagotovi stalne aktivnosti na podlagi katerih lahko pričakujemo zelene rezultate. Vendar pa zdravstvo tega ne zmora samo: preko zdravega življenjskega sloga namreč poskušamo doseči tiste vredno-

te posameznika, ki bodo vzdrževale oz. podaljševale naše zdravje v aktivni dobi in tako zagotavljale tudi bolj zdravo in samostojno starost.

Na Zavodu za zdravstveno varstvo Novo mesto smo pripravljeni na strokovno pomoč: prenašanje znanj in veščin ter delavnic, ki jih imamo pripravljene na področju promocije zdravja. Naša želja je sodelovati z občinskimi upravami pri pripravi razpisov in izdelavi kriterijev za dodelitev sredstev. Mnenja smo, da bi se lahko z delom vsakoletnih občinskih razpisov sofinancirala društva in nevladne organizacije ter tako podprle njihove aktivnosti zdravega življenjskega sloga. Tako bi se lahko vzpostavilo stalno sodelovanje med občinami in zdravstvenim sektorjem, hkrati pa bi k sodelovanju pritegnilo motivirana društva in nevladne organizacije v občini. To bi pomenilo sinergijo in usmeritev energije v lokalnih skupnostih v iste postavljene cilje.

Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto

Služba za socialno medicino in zdravstveno statistiko

Novo mesto, Mej vrti 5, Slovenija

Telefon: +386 7 39 34 191

Fax: +386 7 39 34 101

e-mail: info@zzv-nm.si

www.zzv-nm.si

Direktor: Dušan Harlander, dr. med., spec.

Pripravila: Brigita Zupančič-Tisovec, dipl. fiziot.

Uroš Bršec, Foto: Matej Jordan

DIRKA OKOLI SLOVENIJE

V začetku meseca maja je potekala 2. mednarodna ultramaratonska preizkušnja DOS Extreme 2008. Proga je bila letos zelo zahtevna, saj so morali tekmovalci na skupni dolžini 1182 km premagati kar 13500 metrov višinske razlike. Kot pravijo organizatorji: "Slovenci smo narod zmožen najbolj ekstremnih dosežkov. Imamo jasne, realne cilje, naše želje in sanje so uresničljive. Sprašujemo se, kaj moramo storiti, da se nam izpolnijo želje, sanje". Nekako tako je razmišljal tudi tekmovalac iz Kostanjevice na Krki. Pa lepo po vrsti.

Uroš Bršec - Guli. Vsi ga poznamo, ne poznamo pa morada njegovih športnih začetkov. Pisalo se je leto 2000 in bil je kolesarski vzpon na Planino pri Podbočju. Sam sem ga prevozil v dobrih 55. minutah. Na tem vzponu je bil tudi Guli. Bil je nekako 25 minut za mano, in še vedno se spomnim njegovih besed: "Naslednje leto bom prevozil pod eno uro". Vsi smo ga malo postrani pogledali, in si mislili svoje. Ne vem, če je naslednje leto bil na omenjenem vzponu, je pa začel resno trenirati. Najprej gorsko kolesarjenje, a je kmalu spoznal, da ga bolj privlači triatlon (kolesarjenje, tek in plavanje), kateremu je namenil ves prosti čas. Tudi v službo v Novo mesto je šel večkrat s kolesom.

Redno se je udeleževal triatlonov po Sloveniji v okviru slovenskega pokala, pa tudi nekaterih v sosednjih državah. V letu 2007 mu je poškodba noge preprečila udeležbo na Ironmanu v Švici. Velik izziv in želja udeležiti se preizkušnje na najvišjem nivoju, je splavala po vodi. Od takrat se je bolj posvečal kolesarstvu, saj zaradi poškodbe ni mogel teči na vso moč. Želja, cilj, izziv, da nastopi na ekstremni preizkušnji, pa je ostala in se iz dneva v dan povečevala.

Odločitev je padla: "Udeležil se bom dirke po Sloveniji". Prijava je stekla. Za vodjo ekipe je izbral Janeza Poloviča, svojega sotrpina na mnogih treningih in tekmovanjih. Nato sta izbrala še preostanek ekipe: Severin Lipovšek je skrbel za njegovo prehrano, dr. stomatologije Borko Cvitan je skrbel za brezhibnost kolesa, Matej Svetec pa je bil odgovoren za to, da je ekipa tudi ob hudih preizkušnjah ostala nasmejana. Po besedah celotne ekipe, so vsi imeli še toliko drugih zadržitev, da na spanje niso niti pomislili.

Na progo se je podal skupaj z 58 tekmovalci, od katerih jih

je samo 40 končalo preizkušnjo. Ta osnovni, tako zelen cilj je izpolnil tudi Uroš. Na progi je šlo, po zagotovitvi celotne ekipe, večino poti dokaj gladko. V klance je z njim tekkel Jani. Ves čas so bili z njim tudi v neposredni radijski povezavi. Preučevali so pot, ga opozarjali na nevarnosti, skrbeli, da je vozil preudarno, da je imel vedno na razpolago svež dres, dovolj hrane in pijače, in ga vzpodbujali, ko je prišla kriza.

Po dveh dneh vožnje ga je v Kostanjevici, kjer je bil 1000. kilometer dirke, kljub pozni uri pričakala velika množica ljudi. To mu je dalo dodatno motivacijo, da je stisnil zobe in se podal naprej proti Postojni. Tam je prispel naslednji dan, po nekaj več kot 61 urah vožnje, po samo treh urah spanja v treh dneh. Vsi naporji so bili poplačani. Celotna ekipa si je oddahnila. "Brez odličnega delovanja in sodelovanja celotne ekipe mi ne bi uspelo," je rekel Uroš. Po neuradnih rezultatih je zasedel 19. mesto. Bil je prvi iz posavske in doljenjske regije.

Teden dni po končani dirki je bila tiskovna konferenca v Kostanjevici, na kateri se je celotna ekipa predstavila sponzorjem in ostalim zainteresiranim občanom. Bila je zelo dobro obiskana, kar kaže na veliko zanimanje za tovrstno dogajanje v Kostanjevici. Se vidimo prihodnje leto!

• Boris Polovič

INTERVJU: UROŠ BRŠEC

Kako to, da ste se odločili za nastop na DOS 2008?

Za nastop sem se odločil, ker sem se imel lani namen udeležiti Ironmana, a sem zaradi poškodbe ahilove tetive mogel le tega odpovedati. Potem pa sem se letos odločil za DOS, saj sem lani zaradi poškodbe večino časa preživel na kolesu.

Ste imeli veliko elektronskih pripomočkov?

Imeli smo Garmin napravo za navigacijo, sicer pa smo imeli pot tudi napisano. Poleg tega smo imeli tudi GPS napravo za sledenje.

Izbira ekipe in ali ste bili zadovoljni z njimi?

Ekipo so večinoma sestavljali prijatelji, za prehrano pa je skrbel tudi profesionalni Severin Lipovšek. Z njimi sem bil zelo zadovoljen, boljše ekipe ne bi mogel najti.

Kako je bilo s fizično pripravljenostjo pred nastopom?

Ni bila še tako kot sem mislil, vozil sem zelo malo kilometrov (3500 km letos), napram ostalim, ki so jih imeli dvakrat več. Pri DOS fizična pripravljenost ni tako odločilna, bolj je pomembna psihčna pripravljenost, in seveda tudi dobra ekipa.

Če bi se recimo primerjali z Robičem, kaj ima on kar vi nimate?

On je profesionalni in ima 24 ur časa na dan za trening.

Se boste prihodnje leto zopet udeležili?

Nikoli ne moreš reči ne.

• Matej Jordan

TEKI ZA DOLENJSKI POKAL

Od meseca aprila poteka nova sezona v rekreativnih tekih za Dolenjski tekaški pokal poimenovan "Teki Dolenjske za pokal Dolenjskega lista 2008". Enega izmed tekov tradicionalno vsako leto organizira tudi naše športno društvo (14. septembra.). Od samega začetka v pokalu nastopa tudi nekaj članov našega športnega društva. Med najuspešnejšimi v pokalu sploh je član upravnega odbora in aktivni udeleženeec vseh prireditvev ŠD Kostanjevica, Janez Polovič. Njegovi izidi letos so izredni; udeležil se je petih tekov in bil v svoji kategoriji štirikrat prvi in enkrat tretji, bil pa je dvakrat drugi tudi v absolutni kategoriji. Trenutno je vodilni v skupnem seštevku v svoji kategoriji in med prvimi v skupni uvrstitvi. Le tako naprej!

• Boris Polovič, predsednik ŠD Kostanjevica

Foto: Boris Polovič

ODBOJKA USPEŠNA SEZONA 2007/2008

Po drugem letu treniranja in nastopanja v različnih kategorijah, je zanimanje za odbojko med mladimi naraslo, postaja vedno bolj prepoznavna, kar pa je najpomembnejše, z njo se tudi v svojem prostem času ukvarja vedno več otrok.

SEZONA 2007/2008

Skušali smo slediti zastavljenim ciljem za obdobje štirih let, spremeniti določene stvari glede na enoletne izkušnje in še bolj uspešno tekmovali v različnih ligah.

Uspešno smo organizirali 6 turnirjev v različnih kategorijah, naši igralci so nastopali v reprezentanci Dolenjske, poleg tega pa smo presegli tudi tekmovalne cilje za sezono 2007/2008.

Število vključenih otrok v redno vadbo odbojke se je v tem letu povečalo, trenutno trenira 38 otrok. Poleg treh različnih vadbениh skupin fantov, je v tem letu vadila tudi skupina mlajših deklic, ki pa ni bila vključena v tekmovanje.

KAKO SMO TEKMOVALI?

V tekmovanje smo vključili tri kategorije: kadete, dečke in malčke.

Tekmovanje pri kadetih in dečkih je razdeljeno v dva dela. Prvi del je namenjen kvalifikacijam za "A" in "B" ligo (oziroma 1. in 2. ligo), v kateri se igra v drugem delu sezone.

Pri malčkih je sistem tekmovanja drugačen, saj se igrajo turnirji na izpadanje. Na turnirju igrajo 4 ekipe, prvi dve se uvrstita v nadaljnje tekmovanje, 3. in 4. uvrščeni pa izpadeta iz tekmovanja.

KADETI:

Prvi del tekmovanja so končali na 3. mestu in se uvrstili v "B" ligo, kjer so zasedli 2. mesto v svoji skupini in končno 16. - 18. mesto v državi.

DEČKI:

Prvi del tekmovanja so zasedli 2. mesto in se uvrstili v "A" ligo, kjer so bili 6. v svoji skupini in končno 11. - 12. v državi.

MALČKI:

Malčki so uspešno tekmovali na vseh kvalifikacijskih turnirjih in prišli do konca, do finalnega turnirja. Finalni turnir so končali kot 4. in tako dosegli končno 4. mesto v državi.

Podrobneje si lahko ogledate rezultate na spletni strani www.odbojka.si.

SEZONA 2008/2009

V novi sezoni želimo povečati število otrok, ki bodo redno trenirali odbojko. V tekmovanje bomo vključili 4 ekipe: kadete, dečke, mlajše dečke in malčke.

Vpis v redno vadbo bo možen do konca šolskega leta, otroci pa bodo dobili prijavnice v šoli. Treningi bodo organizirani za fante od 3. razreda dalje in za dekleta 6., 7. in 8. razreda.

Želimo si tudi, da bi bili domači turnirji bolj obiskani, zato bomo v tem letu poskrbeli za boljše obveščanje občanov o tekmovanjih v Kostanjevici.

• Ervin Felician

Foto: Ervin Felician

AVTO MOTO DRUŠTVO KOSTANJEVICA TE DNI PRAZNU- JE 30. LETNICO DELOVANJA

Leta 1978 je Kostanjevičan, Jože Jordan, podal pobudo za ustanovitev Avto moto društva Kostanjevica na Krki. 23. aprila istega leta je tako bilo ustanovljeno društvo, ki je že v prvem letu delovanja imelo skupno 217 članov. S prek 100 prostovoljnih delovnih ur članov in s pomočjo Ikona in Mizarstva Kostanjevica, si je društvo uredilo tudi lastne prostore. V istem letu so s pomočjo avto moto društva Brestanica organizirali tudi dva tečaja za voznike motornih vozil in v svojem voznem parku zabeležili tri vozila Zastava 750, enega je podaril Avto moto touring klub Ljubljana, drugega so kupili z lastnimi sredstvi, tretjega pa s posojilom. Kot zanimivost bi navedel še to, da je društvo v letu 1978 poskrbelo za družabno rekreativni del programa, za svoje člane imenovanega "Pot v neznanu", ki se ga je udeležilo nad 50 avtomobilov. Pot v neznanu je bila letos organizirana že 30. leto, od začetka je bila ta pot res v neznanu, kot nam je povedal Peter Luštek, dolgoletni predsednik AMD Kostanjevica. "Za lokacijo poti v neznanu je vedelo le nekaj ljudi, ki so vnaprej pripravili prostor za družjenje, a vsi so bili zelo firbčni, kje bo ta prostor", je še dodal Luštek in povedal, da so na poti v neznanu pripravili spretnostno vožnjo med deskami in keglji, kasneje pa je bilo na sporedu veselo dru-

ženje med člani. Kasneje pa je postala znana in člani so že vnaprej vedeli kam gredo. Jože Jordan je o ustanovitvi povedal: "Pristopili so vsi Kostanjevičani in s pomočjo vseh smo uspeli društvo organizirati do take mere delovanja," Luštek pa je dodal, da so mlajši hoteli avtošolo, tako so v društvu pridobili pogodbeno inštruktorje iz Brestanice. V tistih letih je bilo število članov najštevilčnejše, a po zaprtju avtošole, kateri je botrovala sprememba zakonodaje, ki je določala, da morajo imeti društva profesionalne inštruktorje, je število članov društva pričelo upadati.

"V začetku je bilo veliko članov, pot v neznanu je bila prava veselica, takrat tudi ni bilo potrošniške družbe, in smo si lahko več časa vzeli za družabnost, sedaj pa nima nobeden več toliko časa, pa tudi zagnanih ljudi za delo v društvu je začelo primanjkovati, glavni razlog pa je bil verjetno izpad delovanja avtošole," je na vprašanje o upadanju števila članov odgovoril Luštek. Iz tistega časa je tudi veliko anekdot, še posebej naslednja pa priča o iznadljivosti. V avtošoli je bilo lahko naenkrat prijavljenih 35 članov, a interesentov za opravljanje izpita je bilo veliko več. Tako je eden izmed članov odbora društva pod eno številko zapisal kar več kandidatov, in jih je tako lahko krepko več opravilo izpit v zaželenem času. Na 30. poti v neznanu, ki je potekala v 1. junija, pa smo lahko slišali še več zanimivih zgodbic, eno izmed njih nam je zaupala Mimica Hodnik, žena že dolgoletnega predsednika društva. Pred nekaj leti se je po zaključku poti v neznanu večina udeležencev skupaj odpravila domov. Mimica in njen mož Tine sta imela v prikolici steklenice, plinsko bombo in ostale pripomočke za piknik. Da pa je bila mera polna, so poleg ro-

poti, ki so ga povzročali predmeti v prikolici, ostali udeleženci trobili po poti domov. Nakar je sredi Artič sledilo presenečenje v obliki mož postave, ki so kar naenkrat zapeljali pred celotno kolono in jo ustavili. Sledila so vprašanja v smislu, od kod ste, kam greste, ter pokažite dokumente. Tine, tokrat kot sovoznik, tako kot ostali udeleženci, rahlo podkrepjen z žlahtno kapljico, je policistom odhitel razlagat, da so navsezadnje to udeleženci poti v neznanu in da sami že vedo, kaj je varna vožnja, saj so vsi člani avto moto društva. Policistom je razlagala zalegla, vrnili so dokumente in pustili kolono naprej. Sedanji člani, ki jih je 33, ostale voznike pozivajo naj bodo člani v domačem društvu, to lahko ob vplačilu članstva za AMZS storijo tako, da na položnico napišejo, da so člani domačega društva. Tako se bodo lahko tudi oni in njihovi družinski člani udeležili poti v neznanu.

• Matej Jordan

Pot v neznanu leta 1978 ...

... in 30. let kasneje, Foto: Matej Jordan

ĚKOLOŠKO - ĈISTILNA AKCIJA "KOSTANJEVICA NA KRKI 2008" DVANAJSTIĈ

Kostanjevica na Krki, 17. maj 2008

Dolgo vroĉe poletje se nam spet pribliŹuje in najlaŹe ga preŹivimo tako, da se ohladimo v prijetni in ĉisti vodi. Nam se ponuja Krka. Pogosto se ustavimo ob njej in vĉasih se zgodi, da vidimo njeno dno kar z mostu. Nekateri si njeno Źivljenje ogledamo ĉisto od blizu, v njenem okolju. Tako smo 10. maja pregledali reĉno dno, da bi ugotovili ali je še kaj smeti.

Akcija ĉišĉenja reĉnega dna je 17. maja 2008 potekala Źe dvanajsto leto zapored. Organizacija je bila v rokah DP Vidra. Sodelovali pa so tudi Obĉina Kostanjevica na Krki, Ribiška druŹina Kostanjevica na Krki, Turistiĉno druŹstvo Kostanjevica na Krki, Lions Club Krško in drugi prostovoljci. Za zaĉetek so se prilegli Subanovi krofi, po potopih pa smo nadaljevali s specialitetami gostišĉa Źolnir.

Na zaĉetku akcije nas je pozdravil predsednik društva MatjaŹ Volk. Nekaj spodbudnih besed je dodal tudi Źupan obĉine Kostanjevica na Krki Mojmir Pustoslemšek. Uvodni del pa je zakljuĉil potapljaĉ Źeljko Povh z navodili poteka akcije.

Letos smo bili v vodi le člani DP Vidra. Kljub majhnemu številu potapljaĉev, smo uspeli v dveh serijah potopov napolniti en zabojnik. Še vedno se ne zavedamo dovolj, da smetimo pred svojim pragom. S tokom in spreminjanjem dna se na povrŹje dvigajo tudi smeti starejšega izvora. Kljub uspešnim akcijam odkrivanja neeksplodiranih ubojnih sredstev, ki ga je društvo s pomoĉjo pirotehnikov izvedlo leta 2006, smo tokrat ob pregledu in ĉišĉenju dna posumili na dve novi najdbi. Ker se predmetov, za katere sumimo, da spadajo med ubojna sredstva (us) ne dotikamo in jih zato ne dvigujemo, smo jih pustili nedotaknjene. Tik pod glavnim mostom smo se najveĉ zadrževali zaradi odvrženega stekla. Veliki kosi so leŹali vseprek po dnu. Zraven njih pa tudi kovinski deli za okna. Predvidevamo lahko le, da v

bliŹini deluje kakšen steklar.

Obiskovalcem Krke Źelimo, da bi se še naprej hladili ali kakorkoli Źportno in drugaĉe zabavali na Krki ter ob tem pomislili, da z vsakim koŹĉkom smeti, ki ga odvrŹejo Źkodujejo tudi sebi. Splošni vtis akcije je, da se stanje iz leta v leto izboljšuje, ni pa idealno, a člani DruŹstva potapljaĉev "Vidra" smo se v preteklosti in se bomo tudi v prihodnje, resno lotevali akcij in z našim prispevkom pripomogli k še lepšemu zgledu reke Krke in s tem tudi same obĉine Kostanjevica na Krki, ki jo ta reka v tem delu Dolenjskem objame. Źelimo si ekoloŹkih akcij, kjer bomo lahko z velikim zadovoljstvom opazovali vodni ŹiveŹ na tem delu reke in iz vode priŹli brez smeti, a polni preĉudovitih vtisov o reki Krki, vodnemu biseru Dolenjske. Hvala vsem sodelujoĉim, prostovoljcem, obĉini Kostanjevica na Krki ter sponzorjem in vsem, ki ste nam na kakrŹenkoli naĉin priskoĉili na pomoĉ na sami akciji društva.

• Lidija Cizelj

1. SLOVENSKA JAMARSKA OD- PRAVA V NOVO ZELANDIJO 2009

Klub jamarjev Kostanjevica na Krki se podaja na tuje. Izbrali smo tisto, ki najveĉ obeta in kratko malo navduŹuje, ekspedicijo v tujino, po moŹnosti, nena-
vadno deŹelo. Novo Zelandijo!

Pa še daleĉ je. Zares daleĉ! Od kostanjeviške, so namreĉ jame v Waitomu, kamor smo namenjeni, oddaljene natan-
ko 18.123 kilometrov.

Novo Zelandijo, oz. po domaĉe Aotearoo, sestavljata dva glavna otoka; Severni in JuŹni, ki ju loĉuje 23 km širok Cookov preliv. LeŹita v jugovzhodnem Pacifiku, najbliŹja celina, Avstralija, pa se nahaja pribliŹno 2000 km zahodno. Površina Nove Zelandije meri kar okoli 270.000 km² (površina Slovenije je 20.273 km², torej okoli trinajstkrat manj). Je deŹela neokrnjene narave, kar 80% (od 4 milijonov) prebivalcev pa Źivi v mestih. Tako ostajajo Źirna prostranstva neposeljena.

Po nekaj neuspešnih akcijah in uradnih splošnih vpraŹanjih, smo konĉno dobili kontakt prek svetovnega medmreŹja z

novozelandskim jamarjem, ki nam sluŹi kot odliĉen vir informacij iz prve roke. Gospoda Davea Smitha, ĉlana jamarškega društva Hamilton Tomo Group, je za posredovanje informacij pooblastil tudi predsednik jamarskega muzeja v Waitomu, tako da ciljamo na kar visoke in predvsem zanesljive instance. V Waitomu se namreĉ nahaja eno izmed glavnih srediŹj jamarstva (kot pri nas okolica Postojne, ĉe seveda izpustimo Kostanjevico na Krki), z jamarskim muzejem in razvitim turizmom. Kar 8 jam na obmoĉju Waitoma pa se nahaja na listi najdaljših jam v Novi Zelandiji. V ospredju kraljuje predvsem 12197 m dolgi Gardner's Gut, pa vse do 3560 m dolge Waipuna Cave. Tako nam v kraju Waitomo, jamarski Meki, oddaljeni 200 km juŹno od Aucklanda (od koder se bomo po vsej verjetnosti pripeljali z najetimi vozili), raziskovalna Źilica definitivno ne bo dala miru.

V prijetem povabilu so nam zagotovili bivanje v koĉi zgoraj omenjenega jamarskega kluba po simboliĉni ceni, kar bo zagotovo omililo stroŹke skoraj pet deset tisoĉ evrov vredne odprave. Obljubili so nam tudi vodenje po jamah, pomoĉ pri raziskovanju ter izposoja nujno potrebne opreme. Po prvih ocenah naj bi se ukvarjali predvsem z merjenjem in risanjem novih (in tudi starih) delov jam ter z odkrivanjem še neraziskanih delov jam. Tako moramo do odhoda pripraviti vsaj dve merilni ekipi, ki bosta delovali na terenu. Izsledke in poroĉila pa lahko priĉakujemo v knjigi in predstavitev, ki bodo opisovale dogajanja povezana z odpravo. Sedaj smo zaposleni predvsem z bolj podrobnejšim naĉrtovanjem odprave, odpravljanjem tehniĉnih ovir in pridobivanjem sponzorstev. Na jamarski zvezi Slovenije smo pridobili naziv 1. slovenske jamarske odprave v Novo Zelandijo, odprave na nacionalni ravni ter prejeli uradno vabilo Novozelandske jamarske zveze, ki nam bo omogoĉala nemoteno raziskovanje na nacionalni in lokalni ravni. Odprave se bo udeleŹilo 15 članov Kluba jamarjev Kostanjevica na Krki. Do odhoda (predvidoma v obdobju med 5. in 10. januarjem 2009) je ostalo še slabo dni ĉasa, zato bo v organizacijo za nemoteno potek 4 teden-
ske odprave potrebno vloŹiti še veliko odrekanj in truda.

• Jure Tiĉar

TEORIJA/LITERATURA

UMETNOST JE DELO

Umetnost, kot eno najpomembnejših področij človekovega udejstvovanja in razkrivanja njega lastnih resnic, je v današnjem času vidno zapostavljena. Država zmanjšuje sredstva za umetnost, protestira le peščica ljudi, v glavnem tisti, ki so z ustvarjanjem in produkcijo neposredno povezani. To je seveda le logično nadaljevanje splošnega neinteresa zanjo. Velik del krivde za to nosi vse več lahkotnih, zabavnih, otročjih vsebin in velika odvisnost od materialnega (potrošništva) in drugih razvadic, ki delajo življenje znosno.

Toda pokazal bi rad še na nekaj drugega, to je na bolj aktivni napad zoper umetnost, in sicer, da ta ni delo. Tu bom poskušal nakazati na nasprotno.

Umetnost je delo. Delo ni in ne more biti izključno proizvodnja materialnih dobrin oziroma miselna priprava za izdelavo le teh. Vsekakor za preživetje v ožjem pomenu besede. Toda, če bi predpostavljali, da bi človek napredoval samo na področju tehnologije (to najbrž ne bi bilo mogoče, ker eno odkritje za sabo potegne drugo, ki je lahko popolnoma na drugem področju. Primer, od kopernikanskega obrata, iz geocentričnosti v heliocentričnost, do izuma teleskopa, preko Galilejevega eksperimentalnega dokaza, do koncepta človeka, ki ni več le opazovalec in posnemovalc, ampak zavestno ustvarjajoči), bi verjetno še vedno živel v prastarih odnosih, ki bi bili bolj podobni nagonsko živalskim. Namesto da bi bili neizključujoči, temelječi na misli, ki jo interesira resnica in ne lastno narcistično zadoščenje. In Misel ni razumljena samo kot logično sklepanje, ampak kot celostno delovanje duha, kar zajame tudi pretresanje čustev, doživljanje in misli samih, kot tudi razmišljanje o svetu.

Kot je razvidno iz uvoda, ne trdim, da sta družba in posameznik danes rešena zablod. Trdim le, da obstajajo neka določena področja, ki pa dejansko postajajo bolj kompleksna in zaradi tega je mogoče preseganje in izpopolnjevanje. Eno od njih je tudi polje umetnosti. Za vsako misel in materializacijo slednje je potreben napor, in napor je tudi eden od

pomenov dela.

Nadalje lahko to vidimo v tem. Kot vsak izdelek je lahko tudi umetniški izdelek slab. Kot lahko za slabo zgrajeno hišo rečemo, da je to slab približek hiše, lahko tudi za umetniško delo rečemo, da to ni vse, kar se kot tako prodaja. Za takšne kvazi izdelke je lahko več razlogov. Lenoba, nepremišljenost, brezbržnost, koristoljubnost, narcisoidnost. Vendar obstaja tudi neka, morda ključna razlika in sicer, da se neko resnično umetniško delo vedno izmika razlagi in analizi. Vsebuje razsežnost neizgovorljivega, ki pa lahko pride v svet le z drugemu dostopnimi sredstvi. In kot vsak dober obrtnik ve, da je za kvaliteto potreben trud, tako to ve tudi resen umetnik.

Toda trud ni samo na strani umetnika, ampak tudi na strani bralca, gledalca, poslušalca. In vsako ravnodušno in ob tem obsojajoče govorjenje, da je umetnost le zabava, izmikanje delu, nesmiselna izguba časa in lahko bi naštevali v neskončnost, kaže na neodprtost za razumevanje, zasidranost v dane okoliščine, zaverovanost vase, in končno je za to kriva tudi lenoba. Kajti vsakdo je že kdaj začutil, da obstaja še neko drugo področje, ki ni območje koristnega. In da temu ne slediš je lahko kriv strah, da pa pri tem ne vztrajaš, je krivo neprizadevanje. In naj dodamo, da je tudi nek drug, z odgovornostjo napravljen izdelek, vse prevečkrat necenjen.

A tisti najbolj nepopustljivi bodo še vedno kričali: »Toda brez jela ni umetniškega dela!« In lahko jim ponudimo dokaz, da je v skrajnem pomankanju umetnost lahko odrešujoča. Primo Levi, taboriščnik iz Auschwitza, je v knjigi Potopljeni in rešeni zapisal, da je bilo poznavanje umetniških in filozofskih del ključno za njegovo preživetje. V trenutkih, ko je postalo vse nesmiselno, življenje vredno manj kot življenje živali, sta mu slednji vrnila kanček dignitete ter s tem volje in moči. Morda je nekomu drugemu za ohranitev življenja pomagala kolaboracija, a razlika je tu očitna, prvo je na strani svobode, drugo na strani suženstva.

Brez umetnosti bomo imeli čedalje več bremena na sebi, ki nas bo butalo ob sebe, ne da bi vedeli od kod prihaja val. In verjemite, Bogu ni mar.

• Gregor Kuhar

NAVODILA ZA PRAVO BESEDIL V KOSTANJEVIŠKIH NOVICAH

Da bi bil časopis pester, informativen in zanimiv za čim širšo bralno občinstvo, vas vabimo, da v njem tudi aktivno sodelujete. Veseli bomo vsakega članka, reportaže kot tudi kritike, ki jih lahko osebno oddate pri Marjani Krhin na Občini, v nabiralniku ali po elektronski pošti občina@kostanjevica.si. Kontaktirajte nas lahko tudi na internetnem naslovu kostanjevica.novice@gmail.com.

Za vse članke mora biti vsaj uredništvu

znan avtor članka s polnim imenom in priimkom. Kritične članke, kjer bi lahko prišlo do sporov po Zakonu o medijih, je potrebno oddati na papirju in podpisane. Avtorji besedil so po zakonu tudi odgovorni za točne navedbe. Nepodpisanih člankov ne bomo objavljali. Prosimo, da se držite tudi datuma zaključka redakcije, ki bo vedno 14 dni pred izidom časopisa. Kostanjeviške novice bodo izhajale 15. v mesecu vsak drugi mesec (februarja, aprila, junija, avgusta, oktobra in decembra).

Naprošamo vas tudi, da svojih prispevkov oddanih v elektronski obliki ne oblikujete, da pri pisanju uporabite pisavo Times new roman, velikost črk 12 pt, z medvrstičnim razmakom 1,5 vrstice. Fotografij ne vključujte v tekst, temveč jih pošljite v jpg formatu, ločljivi

vosti 300 dpi, tekst k fotografiji pa navedite pod tekstom. Če fotografij niste posneli sami, navedite avtorja oziroma vir, kjer ste fotografijo dobili. Fotografij iz interneta ne bomo objavljali. Če imate primerno fotografijo v klasični obliki ali diapozitivu nas kontaktirajte in pripravili jih bomo za objavo.

• Uredništvo

FOTOUTRINKI

Čistoča je premagala nečistočo, Gorjupov literarni večer

Ravnateljica Melita Skušek ob podpisu ekološke, Gorjupov literarni večer

7. tradicionalni blagoslov konj

Ustvarjanje na na 19. otroškem likovnem extempore

Ljubljanski in kostanjeviški župan, Zoran Jankovič in Mojmir Pustoslemšek

Blagoslov kapelice v Črneči vasi

Pohod posavskih upokojencev

Reševanje kostanjeviške ribe

Zaključna prireditev projekta Živim v dolini gradov v Galeriji Božidar Jakac

Kostanjeviški vinogradniki na 36. tednu Cvička

2. občni zbor Flokarta

Nastop glasbene skupine 4 Play ob dnevu treh generacij

Fotografije: Matej Jordan

Na podlagi 5. in 25. člena Statuta Občine Kostanjevica na Krki (Uradni list RS št. 19/07 in 40/07 – popravek) in 5. in 69. člena Poslovnika Občinskega sveta Občine Kostanjevica na Krki (Uradni list RS št. 24/07), je Občinski svet Občine Kostanjevica na Krki na svoji 18. redni seji z dne 29.05.2008 sprejel

ODLOK o občinskih priznanjih Občine Kostanjevica na Krki

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta odlok ureja vrste priznanj, kriterije za njihovo podelitev, pogoje in način podeljevanja občinskih priznanj Občine Kostanjevica na Krki (v nadaljevanju: Občina), ter njihovo obliko ter način vodenja evidence podeljenih priznanj. Priznanja Občine se podeljujejo posameznikom, podjetjem, zavodom, organizacijam in skupnostim ter društvom, ki so s svojim delom pomembno prispevali k prepoznavnosti ter razvoju in ugledu Občine in Republike Slovenije.

II. VRSTA PRIZNANJ

2. člen

Priznanja v Občini so:

1. Opatova čaša
2. Ključ mesta Kostanjevica z nazivom Častni meščan
3. Mestni prstan z nazivom Občan leta
4. Kostanjeviški zlatnik
5. Kostanjeviški srebrnik

1. Opatova čaša

3. člen

Opatovo čašo prejme občan, državljan RS ali tujec za življenjsko delo, ki je bistveno vplivalo na razvoj in napredek Občine.

4. člen

Priznanje podeljuje župan.

Opatovo čašo se podeli s posebno oblikovano listino, ki jo podpiše župan.

Letno se praviloma podeli eno priznanje.

2. Ključ mesta Kostanjevica z nazivom Častni meščan

5. člen

Ključ mesta Kostanjevica z nazivom Častni meščan se podeljuje osebam, ki imajo posebne zasluge za prepoznavnost, razvoj in napredek Občine ter za njeno povezovanje z občinami v Republiki Sloveniji in širše, za izvedene dosežke na raznih področjih družabnega življenja. Priznanje lahko prejme občan, državljan RS ali tujec.

6. člen

Priznanje podeljuje župan.

Mestni ključ se podeli s posebno oblikovano listino, ki jo podpiše župan.

Letno se praviloma podeli eno priznanje.

3. Mestni prstan z nazivom Občan leta

7. člen

Mestni prstan z nazivom Občan leta se podeli za izjemne prispevke pri promociji in prepoznavnosti Občine.

8. člen

Priznanje podeljuje Občinski svet.

Mestni prstan se podeli s posebno oblikovano listino, ki jo podpiše župan.

Letno se praviloma podeli eno priznanje.

4. Kostanjeviški zlatnik

9. člen

Kostanjeviški zlatnik se podeljuje posameznikom, podjetjem, zavodom, organizacijam in skupnostim ter društvom za dosežene uspehe pri delu ali za dejanja, ki zaslužijo splošno priznanje ali imajo poseben pomen za razvoj občine.

10. člen

Priznanje podeljuje Občinski svet.

Kostanjeviški zlatnik je replika novca, ki so ga kovali v srednjeveški kovnici v Kostanjevici in se podeljuje s posebno oblikovano listino, ki jo podpiše župan.

Letno se praviloma podeli dva zlatnika.

5. Kostanjeviški srebrnik

11. člen

Kostanjeviški srebrnik se podeljuje posameznikom, podjetjem, zavodom, organizacijam in skupnostim ter društvom, ki so s svojim delom prispevali k prepoznavnosti, ugledu in razvoju Občine. Priznanje se posameznikom podeljuje za enkratne izjemne dosežke pri delu.

12. člen

Priznanje podeljuje Občinski svet.

Kostanjeviški srebrnik je replika novca, ki so ga kovali v srednjeveški kovnici v Kostanjevici in se podeljuje s posebno oblikovano listino, ki jo podpiše župan.

Letno se praviloma podeli tri srebrnike.

III. POSTOPEK PODELJEVANJA PRIZNAJ

13. člen

Predloge za podelitev priznanj Občine lahko podajo posamezniki, podjetja, zavodi, društva, stranke ter organi lokalne skupnosti.

Predlogi morajo biti pisno utemeljeni.

14. člen

Priznanja Občine, razen Opatove čaše in Ključa mesta Kostanjevica, se praviloma podeljujejo na podlagi razpisa, ki se izvede v mesecu juniju tekočega leta.

Razpis za podelitev priznanj iz 7., 9. in 11. člena objavi Komisija za občinska priznanja, proslave in sodelovanje z občinami (v nadaljevanju: Komisija). Z razpisom se objavijo:

- kriteriji za podelitev priznanj,
- podatki, ki jih morajo vsebovati predlogi,
- rok, do katerega morajo biti poslani predlogi.

Priznanja se lahko podelijo tudi brez razpisa med letom, takrat ko nastopijo razlogi za podelitev priznanja.

Kriteriji in podatki, ki jih mora vsebovati predlog, so enaki kot pri razpisu.

Komisija prouči prispele predloge in pripravi obrazložen predlog za sejo občinskega sveta.

Komisija, v okviru postopka oblikovanja predlogov, predloge posameznih predlagateljev ne sme spreminjati.

15. člen

Predlog Komisije in župana potrdi Občinski svet.

16. člen

Priznanja Občine se praviloma podeljujejo na slavnostni seji občinskega sveta ob občinskem prazniku ali ob drugih dogodkih, pomembnih za občino ali dobitnike priznanj. O kraju in načinu podelitve odloči župan. Priznanja Občine izroči župan ali od njega pooblaščen oseba.

17. člen

Evidenco o podeljenih priznanjih Občine vodi Občinska uprava.

18. člen

Sredstva za podeljevanje priznanj Občine se zagotovi v občinskem proračunu.

IV. KONČNA DOLOČBA

19. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnim listu Republike Slovenije.

Številka: 081-2/2008

Datum: 29.05.2008

Župan Občine Kostanjevica na Krki, Mojmir Pustoslemšek

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Ur.l. RS, št. 94/07-UPB2) ter 16. in 106. člena Statuta Občine Kostanjevica na Krki (Ur.l. RS, 19/07 in 40/07-popravek) je Občinski svet občine Kostanjevica na Krki na 18. seji, dne 29.05.2008 sprejel

PRAVILNIK o načinu oddajanja telovadnice Osnovne šole Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki v uporabo za namene športa

1. člen

S tem pravilnikom se določa način oddajanja telovadnice Osnovne šole Jožeta Gorjupa v uporabo in način plačila uporabnine.

2. člen

Osnovna šola Jožeta Gorjupa lahko odda telovadnico v uporabo po končanem pouku in zaključenih interesnih dejavnosti v šoli.

3. člen

Pri oddajanju telovadnice v uporabo mora šola dati prednost izvajalcem programov športa, ki so bili izbrani na javnem razpisu kot izvajalci športnih programov v Občini Kostanjevica na Krki ter s svojimi rezultati prispevajo k afirmaciji občine v širšem prostoru. Šola naj bi za te skupine zagotavljala telovadnico praviloma do 20. ure zvečer.

4. člen

Z vsakim najemnikom upravljaec sklne pogodbo o oddaji telovadnice v najem, ki vsebuje ceno najema ter vse pravice in obveznosti najemnika in upravljalca prostora. Uporabnik lahko najame športne površine le, če ima poravnane vse obveznosti za nazaj.

Za programe športnih društev iz 3. člena tega pravilnika, bo Občina Kostanjevica na Krki s šolo sklenila pogodbo iz zanje plačevala uporabnino, ki jo v skladu s tem pravilnikom sprejme Občinski svet Občine Kostanjevica na Krki. Razliko do cene najema telovadnice, ki jo v skladu s tem pravilnikom sprejme ustrezen organ upravljalca – Svet zavoda OŠ Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki, so dolžni izvajalci programov športa, ki so bili izbrani na javnem razpisu kot izvajalci športnih programov kriti sami.

5. člen

V primeru, da je šola kot upravljaec objekta tudi izvajalec programov iz 3. člena tega pravilnika, nima pravice do plačila uporabnine s strani občine.

6. člen

Obseg potrebnih sredstev za uporabnino za tisti del programa, ki je za športna društva sofinanciran iz proračunskih sredstev Občine Kostanjevica na Krki, se določi v vsakoletnem proračunu, pri čemer se pri telovadnici upošteva površina in časovni obseg zasedenosti s programi iz 3. člena tega pravilnika.

7. člen

Za oddane prostore, v katerih se izvajajo športne dejavnosti, namenjene uporabnikom, ki niso opredeljeni v 3. členu tega pravilnika, lahko šola oblikuje tržno najemnino.

8. člen

Ravanatelj/ica osnovne šole je dolžna enkrat letno dostaviti občini podatke o prihodkih in porabi sredstev iz naslova oddaje telovadnice v uporabo in sicer za uporabnike iz 3. in 7. člena tega pravilnika.

9. člen

Sredstva, pridobljena iz naslova oddaje telovadnice v uporabo, lahko šola uporablja le za opravljanje in razvoj športnih dejavnosti oziroma vzdrževanje objekta.

10. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1.9.2008 dalje.

Številka: 671-1/2008
Kostanjevica na Krki, dne
Mojmir Pustoslemšek, župan

Na podlagi Pravilnika o načinu oddajanja telovadnice osnovne šole Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki v uporabo za namene športa, ki ga je sprejel Občinski svet občine Kostanjevica na Krki na svoji 18. seji, dne 29.5.2008, ter na podlagi Odloka o proračunu Občine Kostanjevica na Krki (Ur.l. RS, št. 30/08), izdajam

SKLEP o višini stroškov funkcionalnega obratovanja javnega športnega objekta v Občini Kostanjevica na Krki

1.

Osnovni šoli Jožeta Gorjupa se za vsako uro (60 min), ko se v telovadnici izvajajo programi iz 3. člena Pravilnika o načinu oddajanja telovadnice osnovne šole v uporabo za namene športa, prizna naslednja višina stroškov funkcionalnega obratovanja:

• telovadnica Osnovna šola Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki 4,59 EUR

2.

Ta sklep velja z dnem sprejetja, uporablja pa se od 1.9.2008 dalje.

Številka: 671-1/2008

Kostanjevica na Krki, 29.5.2008

Občina Kostanjevica na Krki

Mojmir Pustoslemšek, župan

Na podlagi 14. člena Odloka o občinskih priznanjih Občine Kostanjevica na Krki objavlja Komisija za občinska priznanja, proslave in sodelovanje z občinami pri Občinskem svetu Občine Kostanjevica na Krki

JAVNI RAZPIS ZA ZBIRANJE PREDLOGOV ZA PODELITEV OBČINSKIH PRIZNANJ V LETU 2008

S podelitvijo občinskih priznanj želi Občinski svet Občine Kostanjevica na Krki v letu 2008 izročiti priznanja najuspešnejšim in najzaslužnejšim posameznikom, podjetjem, zavodom, organizacijam in skupnostim ter društvom, ki so s svojim delom pomembno prispevali k prepoznavnosti ter razvoju in ugledu občine.

Občina Kostanjevica na Krki podeljuje naslednja priznanja:

- Opatova čaša
- Ključ mesta Kostanjevica z nazivom Častni meščan
- Mestni prstan z nazivom Občan leta
- Kostanjeviški zlatnik
- Kostanjeviški srebrnik

Priznanja Občine, razen Opatove čaše in Ključa mesta Kostanjevica, ki sta priznanji, kateri predlaga in podeljuje župan, so predmet javnega razpisa.

Tako so predmet letošnjega javnega razpisa za zbiranje predlogov za podelitev občinskih priznanj :

- **Mestni prstan** z nazivom Občan leta Občine Kostanjevica na Krki se podeljuje za izjemne prispevke pri promociji in prepoznavnosti občine. Mestni prstan se podeli s posebno oblikovano listino, ki jo podpiše župan.
- **Kostanjeviški zlatnik** se podeljuje posameznikom, podjetjem, zavodom, organizacijam in skupnostim ter društvom za dosežene uspehe pri delu ali za dejanja, ki zaslužijo splošno priznanje ali imajo poseben pomen za razvoj občine.
- **Kostanjeviški zlatnik** je replika novca, ki so ga kovali v srednjeveški kovnici v Kostanjevici in se podeljuje s posebno oblikovano listino, ki jo podpiše župan.
- **Kostanjeviški srebrnik** se podeljuje posameznikom, podjetjem, zavodom, organizacijam in skupnostim ter društvom, ki so s svojim delom prispevali k prepoznavnosti, ugledu in razvoju občine.
- **Kostanjeviški srebrnik** je replika novca, ki so ga kovali v srednjeveški kovnici v Kostanjevici in se podeljuje s posebno oblikovano listino, ki jo podpiše župan.

Predloge za podelitev priznanj lahko podajo posamezniki, skupine občanov, politične stranke, župan, družbe, zavodi, društva in druge pravne osebe. Predlagatelj zase ne more vložiti predloga za podelitev priznanja.

Predlog za podelitev mora vsebovati:

- podatke o predlagatelju,
- navedbo, za katero priznanje se kandidat predlaga,
- opis kandidatovega dela, s katerim predlagatelj utemeljuje njegovo predlaganje,
- druge podatke in dokumente, ki so po mnenju predlagatelja pomembni za utemeljitev predložene kandidature

- soglasje kandidata.

Predloge morate dostaviti najkasneje do 30.06.2008 in sicer na naslov: Občina Kostanjevica na Krki, Komisija za občinska priznanja, proslave in sodelovanje z občinami, Ljubljanska cesta 7, 8311 Kostanjevica na Krki.
Predsednik komisije, Silvester Miklavž

Datum: 06.06.2008

PODATKI O PREDLAGATELJU:

PREDLAGAN KANDIDAT:

IME IN PRIIMEK: _____

PREBIVALIŠČE: _____

KANDIDAT JE PREDLAGAN ZA (obkrožite):

- MESTNI PRSTAN Z NAZIVOM OBČAN LETA
- KOSTANJEVIŠKI ZLATNIK
- KOSTANJEVIŠKI SREBRNIK

UTEMELJITEV:

DRUGI PODATKI IN DOKUMENTI, KI SE VAM ZDIJO POMEMBNI ZA UTEMELJITEV PREDLOGA ZA PREDLOŽENO KANDIDATURO:

Podpis predlagatelja:

V/na: _____

SOGLASJE KANDIDATA:

Podpisani _____ izjavljam, da se strinjam s predlagano kandidaturo za podelitev priznanja _____.

Datum:

Podpis kandidata:

PREDLOG

Na podlagi 3. in 7. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 - ZZLPPO in 127/06 - ZJZP), 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo in 21/06 - odločba US RS), 17. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03, 86/04, 7/05 - sklep US RS, 34/05 - odločba US RS, 44/05, 40/06, 51/06 - popr., 115/06 in 139/06 - odločba US RS) ter 82. in 85. člena Statuta Občine Kostanjevica na Krki (Uradni list RS, št. 19/07 in 40/07 - popravek) in 4. člena Odloka o lokalnih gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 30/95 in 9/98) je Občinski svet Občine Kostanjevica na Krki na 18. redni seji, dne 29.05.2008.

ODLOK

o opravljanju lokalne gospodarske javne službe vzdrževanje javne razsvetljave, izobešanje zastav in okraševanje v naseljih v Občini Kostanjevica na Krki.

I. SPLOŠNI DEL

Splošne določbe

1. člen

(1) S tem odlokom se določa način izvajanja lokalne gospodarske javne službe vzdrževanje javne razsvetljave, izobešanje zastav in okraševanje v naseljih v Občini Kostanjevica na Krki (v nadaljevanju: javna služba).

(2) Javna služba se izvaja skladno s predpisi in na krajevno običajen način.

Javna razsvetljava

2. člen

Za javno razsvetljava po tem odloku se štejejo vsi objekti in naprave, namenjeni javni razsvetljavi, zlasti pa luči:

- na drogovih ob občinskih cestah,
- na drogovih na preostalih prometnih in drugih javnih površin, ki niso v zasebni lasti in so namenjene razsvetljavi javnih površin v naseljih (državne ceste ...).

Lastninska pravica

3. člen

Naprave javne razsvetljave in drugi objekti javne službe so objekti gospodarske javne infrastrukture, s statusom grajenega javnega dobra v lasti in upravljanju občine, kolikor ni z zakonom ali tem odlokom drugače določeno.

II. IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE

Dejavnosti, ki so predmet javne službe

4. člen

(1) Javna služba obsega vzdrževanje naprav, objektov in omrežja javne razsvetljave in drugih objektov javne službe oziroma strokovni nadzor nad delovanjem omrežja javne razsvetljave in njegovo tekoče vzdrževanje v interesu trajnega nemotenega in brezhibnega delovanja javne razsvetljave in s tem povezane druge obveznosti občine, zlasti pa:

1. zamenjavo svetilk in sijal,
2. zamenjavo drogov javne razsvetljave in drugih naprav ter svetlobnih znakov,
3. popravilo oziroma menjavo sestavnih delov naprav za javno razsvetljava,
4. redno pregledovanje delovanja objektov in naprav vsake 3 mesece,
5. vzdrževalna dela in čiščenje drogov javne razsvetljave in drugih naprav ter svetlobnih znakov,
6. intervencije na objektih in napravah javne razsvetljave,
7. vodenje pripravljalnih del za investicije v nove objekte in naprave,
8. vodenje katastra in kontrolne knjige,
9. pripravo predlogov letnih programov javne službe v skladu s programi koncedenta, vključno s pripravo ukrepov za zmanjšanje porabe električne energije,
10. priprava poročila o realizaciji letnega programa,
12. izobešanje zastav v skladu z zakonom in tem odlokom,
13. izvedbo dodatnih obremenitev na objektih in napravah javne razsvetljave,
14. nabava in plačilo električne energije za potrebe javne razsvetljave,
15. priprava in vodenje odškodninskih postopkov proti povzročiteljem škode na napravah, objektih in omrežju javne razsvetljave,
16. vodenje evidence o porabljeni energiji po posameznih odjemnih mestih.

(2) Vsebinsko javne službe obsegajo tudi druge storitve, ki jih določajo zakoni ali drugi podzakonski akti.

(3) Kot vzdrževanje naprav, objektov in omrežja javne razsvetljave in drugih objektov se v smislu javne službe šteje redno vzdrževanje, investicijsko vzdrževanje in vzdrževanje v javno korist s tem, da se obseg vzdrževanja v posameznem letu določi z letnim programom javne službe.

Območje izvajanja javne službe in uporaba javnih dobrin

5. člen

(1) Javna služba se izvaja v naseljih na celotnem območju občine.

(2) Uporabniki storitev javne službe so vsi uporabniki javnih površin v občini. Uporaba javnih dobrin, ki jih zagotavlja javna služba je v skladu s tem odlokom zagotovljena vsakomur pod enakimi pogoji. Uporabnik ima pravico in dolžnost opozoriti izvajalca javne službe na kvaliteto opravljenih storitev javne službe ter na napake na napravah objektih in omrežju in oblikovati predloge ter pobude za njeno boljše in učinkovitejše izvajanje. Koncesionar je dolžan uporabniku pisno odgovoriti v roku 30 dni in odgovor istočasno poslati v vednost koncedentu.

Izvajalec

6. člen

(1) Izvajanje javne službe na območju občine Kostanjevica na Krki se zagotovi s podelitvijo koncesije fizični ali pravni osebi (v nadaljevanju: koncesionar oziroma izvajalec).

(2) Javno službo opravlja en koncesionar, ki ima na podlagi sklenjene koncesijske pogodbe na celotnem območju občine:

- izključno pravico izvajati javno službo,
- dolžnost zagotavljati uporabnikom kontinuirano in kvalitetno opravljanje javne službe, ki bo skladno s tem odlokom in drugimi predpisi, ki urejajo javno službo.

(3) Koncesionirano javno službo opravlja koncesionar v svojem imenu in za svoj račun, na podlagi pooblastila koncedenta.

(4) Koncesionar je pristojen pri izvajanju predmetne javne službe izdajati dovoljenja in druge akte, ki so predpisani z zakonom ali drugimi predpisi. Koncesionarju se s tem odlokom podeli javno pooblastilo za predpisovanje projektnih pogojev in soglasij.

Razmerje do podizvajalcev

7. člen

Koncesionar mora tudi v primeru delnega izvajanja javne službe preko pogodbe s podizvajalcem, v razmerju do koncedenta in uporabnikov ter tretjih oseb v zvezi s tem, nastopati v svojem imenu in za svoj račun.

Pravice in dolžnosti koncesionarja, koncedenta in uporabnikov

8. člen

Razmerja koncesionarja do uporabnikov in koncedenta tvorijo pravice in dolžnosti koncesionarja, koncedenta in uporabnikov.

Pravice in dolžnosti koncesionarja, koncedenta in uporabnikov v zvezi z javno službo, so določene s tem predpisom in koncesijskim aktom.

Pravice in obveznosti izvajalca

9. člen

(1) Izvajalec javne službe ima zlasti naslednje pravice in obveznosti:

- izvajati javno službo s skrbnostjo strokovnjaka, v skladu z zakoni, drugimi predpisi, tem odlokom in koncesijsko pogodbo in zagotavljati uporabnikom kontinuirano in kvalitetno opravljanje javne službe, v skladu s predpisi in v javnem interesu,
- upoštevati tehnične, zdravstvene in druge normative in standarde, povezane z izvajanjem javne službe,
- zagotavljati dežurstvo,
- omogočati nemoten nadzor nad izvajanjem javne službe,
- kot dober gospodarstvenik uporabljati in vzdrževati objekte, naprave in druga sredstva, namenjena izvajanju dejavnosti,
- skrbeti za tekoče obveščanje javnosti o dogodkih v zvezi z izvajanjem javne službe,
- oblikovati predloge cen oziroma sprememb tarife storitev,
- voditi evidence in kataster v zvezi z javno službo,
- ažurno in strokovno voditi poslovne knjige,
- ažurno in strokovno pripraviti ustrezne poslovne načrte, letna poročila in predloge letnih programov, kakor tudi druge kalkulacije stroškov in prihodkov dejavnosti,
- poročati koncedentu o izvajanju koncesije,
- omogočati nemoten nadzor nad izvajanjem gospodarske javne službe,
- obveščati pristojne organe (inšpekcije ...) o kršitvah.

(2) Posamezne storitve iz 4. člena je potrebno opravljati v rokih, na način, pod pogoji in ob upoštevanju standardov, določenih s tem odlokom in drugimi veljavnimi predpisi, ki urejajo to dejavnost.

Interventno izvajanje javne službe

10. člen

(1) Koncesionar je dolžan zagotavljati interventno izvajanje javne službe ter zagotoviti odpravo pomembnih okvar, napak oziroma poškodb v roku 12 ur po ugotovitvi napake oziroma po ustnem obvestilu uporabnikov. Za pomembne okvare, napake oziroma poškodbe naprav javne razsvetljave se šteje predvsem celodnevno delovanje naprav ter takšne okvare, napake in poškodbe, ki ogrožajo javno varnost.

(2) Koncesionar je dolžan napake in okvare celotne veje javne razsvetljave odpraviti v roku 2 delovnih dni, manj pomembne

okvare posameznih naprav pa v roku 14 dni od ugotovitve oziroma od ustnega obvestila uporabnikov.

Odgovornost izvajalca

11. člen

(1) Za izvajanje javne službe je, ne glede na določbe prejšnjih členov, odgovoren izvajalec javne službe.

(2) Izvajalec javne službe je v skladu z zakonom odgovoren tudi za škodo, ki jo pri opravljanju ali v zvezi z upravljanjem javne službe povzročijo pri njem zaposleni ljudje ali pogodbeni (pod)izvajalci Občini Kostanjevici na Krki, uporabnikom ali tretjim osebam.

(3) Koncesionar je pred sklenitvijo koncesijske pogodbe, dolžan iz naslova splošne civilne odgovornosti (vključno z razširitvijo na druge nevarnostne vire), z zavarovalnico skleniti zavarovalno pogodbo za škodo z najnižjo višino enotne zavarovalne vsote, določeno s sklepom o javnem razpisu - zavarovanje dejavnosti (za škodo, ki jo povzroči občini z nerednim ali nevestnim opravljanjem javne službe, za škodo, ki jo pri opravljanju ali v zvezi z opravljanjem javne službe povzročijo pri njem zaposlene osebe uporabnikom ali tretjim osebam). Pogodba o zavarovanju mora imeti klavzulo, da je zavarovanje sklenjeno v korist Občine Kostanjevica na Krki.

Dolžnosti koncedenta

12. člen

Dolžnosti koncedenta so zlasti:

- da zagotavlja izvajanje vseh storitev predpisanih z zakonom, koncesijskim aktom in s tem odlokom ter v skladu s pogoji, ki so navedeni v tem odloku,
- da zagotavlja takšno višino plačil, da je ob normalnem gospodarnem poslovanju možno zagotoviti ustrezen obseg in kakovost storitev,
- da zagotovi sankcioniranje morebitnih drugih nepooblaščenih izvajalcev, ki bi med dobo trajanja koncesije izvajali storitve javne službe na področju občine,
- pisno obveščanje koncesionarja o morebitnih ugovorih oziroma pritožbah uporabnikov.

Pristojnosti župana in občinske uprave

13. člen

(1) Župan ima v zvezi z javno službo naslednje pristojnosti:

- določa tarife javne službe, skladno z odločitvijo občinskega sveta iz 14. člena,
- odloča o pritožbah v zadevah iz drugega odstavka tega člena in o pritožbah zoper postopanje in druga ravnanja izvajalca v postopkih izdaje dovoljenj,
- druge pristojnosti, določene s tem odlokom in drugimi predpisi.

(2) Če ni drugače določeno, je »pristojni organ« po tem odloku organ občinske uprave, pristojen za gospodarsko javno službo, ki je predmet tega odloka

Financiranje

14. člen

(1) Javna služba se financira iz:

- proračuna,
- drugih virov.

(2) Izhodiščna tarifa in pogoji za njeno spreminjanje se določijo s sklepom o razpisu koncesije. O spreminjanju tarife odloča občinski svet na obrazložen predlog izvajalca.

(3) Plačila koncedenta morajo biti vsebinsko vezana na izvajanje dejavnosti oziroma odvisna od količine in kakovosti storitev, pri čemer višina plačil ne sme biti fiksna.

III. IZOBESANJE ZASTAV IN ORGANIZACIJA NOVOLETNE OKRASITVE

Izobešanje zastav

15. člen

(1) Koncesionar je pooblaščen za izobešanje zastav na drogovich javne razsvetljave in drugih javnih krajih ob prazničnih, svečanih in drugih priložnostih ter skrbeti za hrambo, vzdrževanje ter zamenjavo uničenih zastav.

(2) Zastave se izobesijo ob praznikih v Republiki Sloveniji in drugih primerih določenih z državnimi ali občinskimi predpisi (praznik občine, prireditve ...) ali po naročilu župana občine.

(3) Izobešanje in vzdrževanje zastav ter postavljanje in vzdrževanje nastavkov za izobešanje zastav na drogovich javne razsvetljave in drugih javnih krajih, se opravlja v skladu z letnim programom izvajanja javne službe.

Organizacija novoletne okrasitve

16. člen

(1) Koncesionar je v skladu s programom, ki ga pripravi, sprejme pa koncedent, dolžan organizirati novoletne okrasitve naselij.

(2) V primeru, da vrednost izvedbe okrasitve iz prvega odstavka tega člena presega vrednost, od katere je po predpisih o jav-

nih naročilih obvezna objava javnega razpisa, je koncesionar izvajalca okrasitve dolžan pridobiti na podlagi javnega razpisa, sicer pa lahko to okrasitev, po predhodnem soglasju koncedenta, izvede sam.

IV. KATASTER IN KONTROLNA KNJIGA

Vodenje katastra javne službe

17. člen

(1) S tem odlokom se podeli koncesionarju javno pooblastilo za vodenje katastra javne službe.

(2) Kataster mora biti voden ažurno, kar pomeni, da se vse spremembe na objektih in napravah v kataster vnesejo najkasneje v 30 dneh. Koncesionar, ki koncesijo pridobi na podlagi tega odloka, mora kataster vzpostaviti skladno z veljavno zakonodajo v roku 6 mesecev po podpisu koncesijske pogodbe.

(3) Za vzpostavitev katastra mora prvi koncesionar v enem mesecu po sklenitvi koncesijske pogodbe predložiti koncedentu krajevno in časovno natančno opredeljen program.

Vsebina katastra

18. člen

(1) Kataster vsebuje baze podatkov o objektih javne razsvetljave (prižigališča, jaški, oporišča, svetilke, signalni in krmilni vodi, priklopna mesta za potrebe novoletne okrasitve ...), njihovi lokaciji in tehničnih lastnostih ter stanju objektov.

(2) Kataster obsega smiselno enake podatke tudi o drugih prostorih za izobešanje zastav.

(3) Kataster z vsemi zbirkami podatkov je last Občine Kostanjevica na Krki. Vodi se tekstualno in grafično v obliki računalniškega zapisa, skladno s predpisi in usklajeno s standardi občinskega geografskega informacijskega sistema.

(4) Kopijo ažuriranih podatkov izroča koncesionar koncedentu periodično, vendar najmanj enkrat letno, ob prenehanju veljavnosti koncesijske pogodbe pa mu jih brezplačno izroči v celoti v last in posest občini.

Kontrolna knjiga

19. člen

(1) Izvedena dela vodi koncesionar v kontrolni knjigi, ki vsebuje podatke, ki jih določa državni predpis ter podatke o vseh izvedenih in neizvedenih storitvah po programu izvajanja javne službe, najmanj pa naslednje:

- naprava, na kateri je bilo delo opravljeno (po podatkih iz katastra),
- opis dela,
- popis porabljenega materiala z navedeno nabavno ceno,
- porabljen čas za opravljeno delo in skupna cena za opravljeno delo.
- podatke o opravljenih rednih pregledih delovanja objektov in naprav skupaj z ugotovitvami in predlaganimi ukrepi.

(2) Kontrolno knjigo koncesionar posreduje v potrditev koncedentu do petega dne v mesecu za pretekli mesec.

V. LETNI PROGRAM IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE IN POROČILO O NJEGOVI IZVEDBI

20. člen

(1) Javna služba se izvaja na podlagi letnega programa izvajanja javne službe. Izvajalec je dolžan vsako leto pripraviti predlog letnega programa javne službe za prihodnje leto in ga skupaj z devetmesečnim poročilom o poslovanju in izvajanju gospodarske javne službe, najkasneje do 15. 11. vsakega tekočega leta predložiti pristojnemu organu. Letni program sprejme občinski svet.

(2) Izvajalec je dolžan najkasneje do 28. 2. vsakega naslednjega leta pristojnemu organu predložiti poročilo o poslovanju in izvajanju gospodarske javne službe v preteklem letu, ki mora v celoti vsebovati podatke o realizaciji letnega progama

(3) Program izvajanja javne službe mora biti pripravljen ločeno za posamezen sklop javne službe (javna razsvetljava, izobešanje zastav, novoletna okrasitev) in vsebuje predvsem:

- obseg predvidenega investicijskega vzdrževanja z natančno navedbo posameznih objektov javne razsvetljave, stroškovno oceno, cenikom in pričakovanimi rezultati na področju zmanjšanja porabe električne energije
- obseg predvidenega rednega vzdrževanja s stroškovno oceno in cenikom
- navedbo mest predvidenih za izobešanje zastav, čas izobešanja ter predvideni stroški
- obseg in stroški zamenjave uničenih in poškodovanih zastav
- navedbo mest predvidenih za novoletno okrasitev, čas trajanja okrasitve ter predvideni stroški
- obseg in stroški zamenjave uničene in poškodovane opreme za novoletno okrasitev.

VI. PREPOVEDANA RAVNANJA

21. člen

Prepovedano je:

- nameščanje kakršnihkoli obvestilnih sredstev in oglaševanje na objektih in napravah javne razsvetljave brez dovoljenja koncedenta,
- namerno poškodovanje objektov in naprav javne razsvetljave,
- opustiti obveščanje koncesionarja o povzročitvi škode na objektih in napravah javne razsvetljave s prometno nesrečo,

- sajenje drevja in grmičevja v neposredni bližini objektov in naprav javne razsvetljave brez dovoljenja koncedenta,
- onemogočiti dostop do objektov in naprav javne razsvetljave,
- graditi oziroma postaviti pomožne in začasne druge objekte na objektih in napravah javne razsvetljave ali v njihovi neposredni bližini brez dovoljenja koncedenta,
- opravljanje dejanj, ki bi kakor koli ogrozila delovanje javne razsvetljave.

VII. DRUGE DOLOČBE

Nadzor nad izvajanjem javne službe

22. člen

(1) Nadzor nad izvajanjem javne službe izvaja pristojni organ. Nadzor lahko zajema vse okoliščine v zvezi z izvajanjem javne službe, zlasti pa zakonitostjo in strokovnostjo izvajanja.

(2) Občina Kostanjevica na Krki lahko za posamezna strokovna in druga opravila pooblasti pristojno strokovno službo, zavod oziroma drugo institucijo.

Organ nadzora

23. člen

Nadzor nad izvajanjem določil tega odloka izvaja tudi občinska inšpekcija, ki je tudi pristojna za vodenje postopkov o ugotovljenih prekrških ter ostali državni organi, ki imajo takšno pristojnost po samem zakonu.

Finančni nadzor

24. člen

Finančni nadzor nad poslovanje koncesionarja ureja koncesijski akt. Medsebojna razmerja v zvezi z izvajanjem strokovnega in finančnega nadzora uredita koncedent in koncesionar s koncesijsko pogodbo.

Prekrški

25. člen

(1) Z globo 600 EUR se kaznuje za prekršek izvajalec javne službe, če:

- pravočasno ne odgovori uporabnikom na njihove pobude (drugi odstavek 5. člena),
- ne zagotovi kontinuirano in kvalitetno delovanje javne službe (6. člen),
- prenese na podizvajalce dejavnost v nasprotju s 7. členom,
- krši pravice in obveznosti iz 9. člena,
- ne ukrepa interventno, ko so za to izpolnjeni pogoji (10. člen),
- ne uporablja veljavnih tarif (14. člen),
- ne izobesi pravočasno zastav, ko je to določeno s predpisi (15. člen),
- pravočasno ne zagotovi izvedbe novoletne okrasitve (16. člen),
- ne vodi katastrov ali kontrolne knjige ali ju ne vodi na predpisan način (17. do 19. člen),
- ne predloži letnega progama ter poročila o njegovi izvedbi (20. člen).

(2) Z globo 150 EUR se kaznuje za prekršek odgovorna oseba izvajalca, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

26. člen

(1) Z globo 200 EUR se kaznuje odgovorna oseba občine, ki naroči ali dopusti izvajalcu, ki ni izvajalec po določilih tega odloka, nepooblaščenno opravljanje storitev z značajem dejavnosti javne službe na območju Občine Kostanjevica na Krki.

(2) Enako se kaznuje tudi pravna oseba ali samostojni podjetnik, ki ni izvajalec po določilih tega odloka in nepooblaščenno opravljanja storitve z značajem dejavnosti javne službe.

(3) Tudi odgovorna oseba osebe iz drugega odstavka se za prekršek kaznuje z globo 200 EUR.

27. člen

(1) Z globo 100 EUR se kaznuje za prekršek uporabnik - fizična oseba, če stori katerokoli dejanje iz 21. člena tega odloka.

(2) Za prekršek iz prvega odstavka tega člena se kaznuje uporabnik - pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik oziroma druga fizična oseba, ki opravlja dejavnost, z globo 800 EUR.

(3) Odgovorna oseba pravne osebe oziroma samostojnega podjetnika posameznika se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje z globo 200 EUR.

Uveljavitev odloka

28. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-6/2008

Kostanjevica na Krki, dne 29.05.2008

Župan, Mojmir Pustoslemsek l.r.

Na podlagi 3. člena Zakona o zavodih (Ur.l. RS, št. 12/91 45/94, 104-92- odločba US RS, 8/96, 18/98, 34/98 – odločba US RS, 36/00 – ZPDZC, 127/06 - ZJZP) , 40., 41. in 140. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Ur.l. RS, št. 12/96, 23/96- popravek, 101/99, 22/00- ZJS, 64/01, 101/01, 108/02, 34/03, 79/03, 65/05,117,05, 240/04- odločba US RS, 139/06, 16/2007- UPB5 in 36/2008),61. Člena Zakona o lokalni samoupravi (Ur.l. RS, št. 94/07 – ZLS – UPB 2) ter 6. in 16. člena Statuta Občine Kostanjevica na Krki (Ur.l. RS, št. 19/07, 40/07 – popravek) je Občinski svet Občine Kostanjevica na Krki na 18. redni seji dne 29.5.2008 sprejel

ODLOK o spremembi

Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno - izobraževalnega zavoda Osnovna šola Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki

1. člen

Odlok o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki (Ur.l. RS, št. 29/08) se v 22. členu spremeni, tako, da se glasi:

Ustanovitelj in država zagotavljata pogoje za delo javnega zavoda.

Ustanovitelj zagotavlja javnemu zavodu sredstva in premoženje, s katerim je javni zavod upravljal do uveljavitve tega odloka.

Javni zavod odgovarja za svoje obveznosti do višine sredstev, s katerimi razpolaga.

Javni zavod samostojno upravlja s sredstvi, ki so mu dana v upravljanje, ne more pa s pravnimi posli odtujiti nepremičnega premoženja ali le-tega obremeniti s stvarnimi ali drugimi bremenami brez soglasja ustanovitelja.

Ustanovitelj odgovarja za obveznosti javnega zavoda do višine sredstev, ki jih zagotavlja javnemu zavodu v skladu z zakonom in tem odlokom.

2. člen

Ostala določila Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki ostanejo nespremenjena.

3. člen

Ta odlok začne veljati takoj in se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 600-1/2008

Kostanjevica na Krki, 29.5.2008

Občina Kostanjevica na Krki
Mojmir Pustoslemšek, župan

Na podlagi 29. in 49. člena Zakona o lokalni samoupravi (Ur. l. RS, št. 94/07 – ZLS _ UPB2) ter 6. in 16. člena Statuta Občine Kostanjevica na Krki (Ur. l. RS, št. 19/07 in 40/07 – popravek), je občinski svet Občine Kostanjevica na Krki, na svoji 18. redni seji, dne 29.05.2008, sprejel

ODLOK o spremembi

Odloka o grbu, zastavi in žigih Občine Kostanjevica na Krki

1. člen

S tem odlokom se v drugem odstavku 5. člena Odloka o grbu, zastavi in žigih Občine Kostanjevica na Krki (Ur. l. RS, št. 107/07), pri naslovu Žig občinske uprave, na koncu stavka doda nov tekst, ki glasi:

"številko 6 in številko 7".

2. člen

Ostala določila Odloka o grbu, zastavi in žigih Občine Kostanjevica na Krki ostanejo nespremenjena.

3. člen

Ta odlok začne veljati z dnem objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 007-4/2007

Kostanjevica na Krki, 29.05.2008

Mojmir Pustoslemšek, župan

OBJAVLJENI ČLANKI - APRIL, MAJ 2008

O Kostanjevici pišejo tudi v drugih časopisih. Članke v knjižnici sproti kopiramo, obiskovalci si zadnje lahko ogledajo na oglasni deski. Vse članke hranimo v posebni zbirni mapi, kjer so za branje na voljo vsem. Pregled člankov bomo redno objavljali tudi v Kostanjeviških novicah.

Objavljeni članki - april 2008

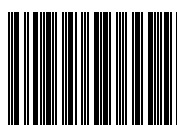
Prva zlatoporočenca v samostojni občini	Dolenjski list	3/4/08	str. 26
Lipa bo odslej rasla v Kolpi	Dolenjski list	3/4/08	str. 11
Čemu sploh (dobravski) gozdič?	Dolenjski list	10/4/08	str. 11
Šopek in lep praznik	Dolenjski list	10/4/08	str. 13
Zahvala mentorjem	Slovenske novice	12/4/08	str. 12
Namesto kulturnega doma hotel za petičneže?	Posavski obzornik	17/4/08	str. 1
Obvoznica že naslednje leto, Prekopa do 2010?	Posavski obzornik	17/4/08	str. 2
Tri predstave kostanjeviškega vrtca	Posavski obzornik	17/4/08	str. 13
Bivši in sedanji - direktorja podjetja Lipa	Dolenjski list	17/4/08	str. 34
Tudi letos otroški ekstempore	Dolenjski list	17/4/08	str. 32
Ko se promocije vina lotijo ženske	Dolenjski list	17/4/08	str. 29
Sporen posek dreves	Posavski obzornik	17/4/08	str. 2
19. ekstempore pred vrati	Posavski obzornik	17/4/08	str. 15
Stanovanji še vedno burita duhove	Dolenjski list	24/4/08	str. 11
Cvičkarija, Križanke, Ljubljana	Mladina	25/4/08	str. 96
Kostanjeviška čistilna akcija	Posavski obzornik	30/4/08	str. 6
Černečani udarniško do svoje kapelice	Posavski obzornik	30/4/08	str. 4
Sprejeli pomembne sklepe - 17. seja občinskega sveta	Posavski obzornik	30/4/08	str. 2
Potrjeno prijateljstvo Kostanjevice in Ljubljane	Posavski obzornik	30/4/08	str. 2
Nova kapelica v Črneči vasi	Dolenjski list	30/4/08	str. 11
Mostovi, pravi, naslikani in simbolni - 19. ekstempore	Dolenjski list	30/4/08	str. 14
Verjetno je največja sreča življenja v tem, da spoznaš, kaj si...	Rast	April, 2008	str. 154
Pogovor z igralcem Brankom Jordanom			
Trije kamni in sploh rajska dolina - Vrtača	Živa - priloga DL	April, 2008	str. 14
Cviček p.t.p. dolenjski posebnež	Dober tek	April, 2008	str. 56

Objavljeni članki - maj 2008

Eko listina in literarni večer	Dolenjski list	8/5/08	str. 11
Dan druženja treh generacij v Kostanjevici in Leskovcu	Posavski obzornik	15/5/08	str. 19
Vrata - sinteza dveh umetniških svetov	Posavski obzornik	15/5/08	str. 10
Slike v vrata in vrata v kipe	Dolenjski list	15/5/08	str. 18
Dva od treh Posavcev uspešno okoli Slovenije	Posavski obzornik	15/5/08	str. 1
Podpisali so ekolistino	Posavski obzornik	15/5/08	str. 15
Asfaltna prevleka - Gorjanskla cesta	Posavski obzornik	15/5/08	str. 4
Letos Gorjanska in še nekaj obvoznice	Dolenjski list	22/5/08	str. 11
Marohove Aluzije - Nova likovna razstava v Lapidariju	Dolenjski list	22/5/08	str. 18
Pri Colaričevih v okolici Kostanjevice	Dolenjski list	22/5/08	str. 15
Sandi Črvek	Delo	23/5/08	str. 26
Najboljši Dolenjec in Posavec - Uroš Bršec na DOS	Vaš mesečnik	maj, 2008	str. 44
Črna svetloba, svetla črnina - razstava Sandi Črvek	Dolenjski list	29/5/08	str. 18
Kostanjeviška šola združila 400 občanov treh generacij	Posavski obzornik	29/5/08	str. 26
Delovno popoldne za krške in kostanjeviške svetnike	Posavski obzornik	29/5/08	str. 2

KOLENDAR PRIREDITEV

DATUM	DOGODEK	KRAJ	PRIREDITELJ
19.06.	2. Grošev tur (za odrasle)	Galerija Božidar Jakac	Galerija Božidar Jakac
19.06.	2. Grošev tur (za otroke)	OŠ Jožeta Gorjupa	Galerija Božidar Jakac
20.06.	Prvi listi	Lamutov likovni salon	Galerija Božidar Jakac
22.06.	Diplomatsko kolesarjenje	Parkirišče GBJ	Galerija Božidar jakac
22.06.	3. rekreativni dobrodelni kolesarski maraton	Parkirišče GBJ	PD Polom
24.06.	Kresovanje na Mohorju	pri cerkvi sv. Mohorja in Fortunata	Občina Kostanjevica na Krki
25.06.	Promenadni koncert Pihalnega orkestra Kostanjevica na Krki	Lamutov likovni salon	Pihalni orkester Kostanjevica na Krki
01.-31.07	Forma viva	Galerija Božidar Jakac	
04.07.	Sreten Milatović - skulpture	Lapidarij	Galerija Božidar Jakac
05.07.	Krn, Kobariški stol		PD Polom
19.07.	Kostanjeviška noč	Kopališče otok	Etnološko društvo Prforchenhaus
26.07.	Kočna, Grintovec, Virnikov Grintovec		PD Polom
15.08.	Cvičkova pot		PD Polom
16.08.	Občinski praznik		Občina Kostanjevica na Krki
17.08.	6. kolesarski maraton po deželi cvička	Galerija Božidar Jakac	RKD Krško
24.08.	Triglav		PD Polom

1854-9284

KOSTANJEVIŠKE NOVICE, izdaja občina Kostanjevica na Krki, Ljubljanska cesta 7, 8311 Kostanjevica na Krki, e-mail: kostanjeviske.novice@gmail.si

Urednik: Goran Milovanović, uredniški odbor: Marjana Krhin, Alenka Žugič Jakovina, Matic Skušek, Alja Pincolič, Matej Jordan

Lektoriranje: Anita Grubar, oblikovanje in ilustracije: Janja Grubar, tisk: Utrip Brežice

Naklada 1000 izvodov

ISSN 1854-9284